

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po Świątach uroczystych i Niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie Rocznie rs. 9 kop. 20. Półrocznie rs. 4 kop. 60. Kwartalnie rs. 2 kop. 30. Miesięcznie kop. 80.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Postanowienie komitetu urządz. — Zarząd poczt. — Dyrekcja ubezpiecz. — Magistrat m. Warszawy. — Prezes rady zarz. tow. drogi żel. w rs. — teresp. — Reskrypt Cesarzowicza Następcy Tronu.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Wykonanie wyroków. — Sprostowanie. — *Kurjer Codzienny*. — Prelekcja p. Lewandowskiego. — Koncerta wychowalców instyt. muzycz. — Pożary. — Odjazd dostojnych osób. — Otwarcie kolei żel. — Złoto. — Waterklozety. — Anglja. List p. Brighta. — Austrja. Ministerstwo. — Francja. Flota pancerna. — Ambasadur turecki. — Grecja. Powstanie na w. Kandji. — List Garibaldeggo. — Prus. Zaprzeczenie. — Parlament północno-niem. — Włochy. Kwestja rzymska; p. Vegezzi. — Gospodarstwo polskie albo Prusy Zachodnie i Poznań przed stu laty. — Z powodu finansowego reform w królestwie polskim (II). — Rozmaitości.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Prelekcja prof. Lewestama. — 50-letni jubileusz fabryki p. Norblina, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

dnia 23 Listopada (5 Grudnia).

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSJI,

KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO

etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutku przedstawienia Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych względem postanowienia przepisów co do odbywania powinności: stróży nocnej, roznoszenia ekspedycji Wójtów Gmin, dawania podwód i ponoszenia kwaterunku, Komitet Urządzający, zgodnie z wnioskiem Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego i Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowił i stanowi:

1. Stróża nocna we wsiach wylęcza się z liczby powinności gminnych i uważa się za posługę wioskową; na tej zasadzie stróża nocna we wsiach powinna być odbywana przez miejscowych mieszkańców podług oznaczenia przez zebranie gromadzkie; budowle zaś dworskie strzeżone być mają przez samych właścicieli, jeżeli ci nie porozumieją się z włościanami o odbywanie stróży nocnej łącznie ze wsią; stróża nocna przy Kościołach obowiązuje wszystkich parafjan.

2. Powinności roznoszenia ekspedycji i dawania podwód, odbywają się w granicach Gminy przez wszystkich w ogólności posiadaczy ziemi na jednakich zasadach.

3. Rozkład pomiędzy mieszkańców Gminy, w tej liczbie i pomiędzy dziedziców, powinności gminnych: roznoszenia ekspedycji rządowych i dawania podwód, tudzież oznaczenie kolei i porządku odbywania tych powinności, pozostawia się, odpowiednio Art. 16, 24 i 26 Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku o urządzeniu gmin wiejskich, zebraniom gminnym, stosownie do pozycji 309 postanowień Komitetu Urządzającego o rozkładzie wydatków gminnych; przy czem właścicielom dóbr nie zabrania się wchodzić z włościanami w porozumienie co do sposobu odbywania tych powinności w pieniądzech lub w naturze.

4. Powinność kwaterunkowa odbywana być ma w naturze według istniejącego dotychczas porządku, przy czem Jenerałem, sztab i ober-oficerom, przyna-

leżne dla nich opał i światło stosownie do stopnia, na zasadzie postanowienia Rady Administracyjnej w Królestwie z dnia 29 Stycznia (10 Lutego) 1843 r. i dodatkowego wyrzeczenia tejże Rady z d. 2 (14) Marca 1865 r. dostarczać są obowiązani: a) jeżeli wspomnieni wojskowi zajmują kwatery w domach należących do dziedziców, Skarbu, miast albo instytutów — właściciele dóbr prywatnych albo dzierżawcy dóbr rządowych, miejskich lub instytutowych, stosownie do tego w czym domu mieści się kwatery; i

b) jeżeli kwatery dla tych wojskowych wyznaczona jest w domach włościan lub szlachty cząstkowej, — całe gminy, stosownie do rozkładu dopełnionego na zebraniach gminnych;

kwaterujący we wsiach wojskowi niższych stopni, poprzestawiać mają na opałe i światło wspólnem z gospodarzem, od którego otrzymują także słomę na posłanie.

5. Na mocy Najwyższej zatwierdzonego dnia 16 (28) Sierpnia 1836 r. prawa o szlachectwie w Królestwie Polskiem, zwalniana się od powinności kwaterunkowej we wsiach i kolonjach domy szlachty wylegitymowanej, przez swych właścicieli zajmowane.

6. Czuwanie nad regularnem zachowaniem oznaczonej przez zebrania gminne dla wsi i pojedynczych osób kolei odbywania powinności i samo nakazywanie powinności, wklada się na Wójta Gminy, który w tym celu obowiązany utrzymywać oddzielną księgę sznurową i zapisywać w niej kto i kiedy kolej swą odbył.

7. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wklada się na Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego i Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie na 157 posiedzeniu dnia 15 (27) Października 1866 r.

Zarząd Poczty w Królestwie Polskiem. W miejscach pocztowych, znajdujących się w gubernjach wewnętrznych Cesarstwa, często otrzymuje się dla wydania podług adresu, korespondencja oddawana na pocztę w Królestwie Polskiem, z adresami napisanymi, nie w ruskim języku. W doręczeniu, komu wypada, podobnej korespondencji, miejsca pocztowe napotykają trudności, z powodu nieposiadania Urzędników znających języki obce. W skutku tego i dla zapobieżenia narzekaniu i niezadowolaniu ze strony publiczności, Zarząd znajduje potrzebę podać do wiadomości powszechnej, że Władza Pocztowa nie może przyjmować na siebie odpowiedzialności za nieprędkie lub nieakuratne dostarczenie podług adresu, wewnątrz Cesarstwa, wspomnianej wyżej korespondencji, z adresami napisanymi nie w języku ruskim.

Dyrekcja Ubezpieczeń zawiadamia, że Główna Kasa Oszczędności z Kantorem Pomocniczym w Gmachu szkolnym za kościołem św. Aleksandra przy ulicy Belwederskiej pomieszczonej, w tygodniu upłynionym do dnia 20 Listop. (1 Grudnia) r. b. włącznie, wydała książeczek nowych 52, na które, tudzież na dawniejsze w 330 wnioskach złożono rs. 5,332 kop. 50. Na żądanie zaś 103 Uczestników (prócz procentu rs. 71 kop. 37 należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rs. 4,447 kop. 18 i umorzyła książeczek 49. Przeważa uczestników 17,860, posiada kapitał rub. sr. 667,990 kop. 97.

Magistrat Miasta Warszawy. Niegdy Wawrzyniec Józef Zacharkiewicz Członek Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, testamentem własnoręcznym w dniu 8 (20) Grudnia r. 1848 sporządzonym między innymi legatami przeznaczył procent od sumy rs. 5,400 na nieruchomości w Warszawie pod liczbą 1778b hipotecznie zabezpieczonej, na rzecz kucharek i lokaj wyznania chrześcijańskiego w mieście Warszawie, celujących wiernością i dobrem sprawowaniem się. Testator w § 3 obowiązki kucharek i lokaj tak określa: Do ubiegania się o nagrodę będą mieć prawo nie tylko ci którzy noszą nazwę lokaj i w liberji chodzą, ale również i ci

służący którzy chociaż nie noszą liberji, ani nazwy lokaj, przecież służąc u osób mniej zamożnych nie tylko obowiązki lokajskie ale częstokroć i inne pracowitsze pełnią. Podobnie ma się rozumieć o kucharkach, że nie tylko te będą miały prawo ubiegać się o nagrody, które wyłącznie poświęcają się samym obowiązkom kucharki, ale także i takie, które służąc do wszystkiego (jak nazywają w domach niezamożnych), obok obowiązków kucharki, inne np. młodszej wypełniać będą. Z procentu rs. 270 wynoszącego, corocznie w dzień Ś-go Józefa przyznawane i wypłacane będą trzy nagrody: pierwsza wielka rs. 150, druga rs. 75, trzecia rs. 45. Pierwsza nagroda wielka przyznana będzie kucharce lub lokajowi który przez lat 20 nieprzerwanie i nienagannie służył u jednego państwa, pana lub pani, albo też u ich zstępnych w prostej linii, druga nagroda przyznana będzie za lat 15, trzecia za lat 10 takiejże ciągłej i nienaganej służby. Do nagród tych mają prawo ubiegać się wyłącznie kucharki i lokaje, z wyłączeniem wszystkich innych służących. Pierwszego roku po śmierci testatora, skoro się fundusz z procentu na przeznaczone nagrody uzbiera, ma być wypłacony samemu kucharkom, drugiego samym lokajom, i tak następnie wiecznie w czasie. — Obowiązek rozdziału tych nagród włożył testator na Magistrat Miasta Warszawy pod przewodnictwem Prezydenta Miasta. Według powyższego porządku w r. 1867 przypada kolej rozdziału wspomnianych nagród między lokaj. Kandydat chcący ubiegać się o ich uzyskanie, winien przy podaniu do Magistratu miasta tutejszego dołączyć następujące dowody: — 1) Metrykę urodzenia. — 2) Książeczkę legitymacyjną. — 3) Świadcstwo pana lub pani co do konduity, poświadczone co do tożsamości podpisu i rzetelności przez właściwego Komisarza Policji Wykonawczej i JW. Ober-Policmajstra m. Warszawy. — 4) Książeczkę służbową. W razie braku któregokolwiek z tych dowodów, kandydaci o ich uzupełnienie wzywani nie będą, i wprost jako niemający prawa ubiegać się o nagrody w liście kandydatów zamieszczeni nie będą. Termin do składania podań wraz z dowodami wyznacza się ostateczny do dnia 26 Lutego (10 Marca) 1867 r., po tym zaś terminie żadne podania przyjmowane nie będą.

Prezes Rady Zarządzającej Towarzystwa Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, podaje do wiadomości, że z dniem 1 Grudnia otwarta została do użytku publicznego część drogi Warszawsko-Terespolskiej z Siedlec do Łukowa. Pociąg zatem osobowo-towarowy wyprawiany codziennie z Pragi o godz. 9 rano i przybywający do Siedlec o godz. 12 min. 10, dochodzić będzie do Łukowa i przybędzie tam o godz. 1 m. 5. Z powrotem pociąg ten wyprawiany będzie z Łukowa o godz. 2 m. 10 (po południu), a przechodząc przez pośrednie stacje: Siedlec o godz. 3, Kotuń o godz. 2 min. 40, Mrozy o godz. 4 min. 20, Mińsk o godz. 5, Dębe Wielkie (przystanek) o godz. 5 m. 20, Miłosna o godz. 5 min. 40, przybędzie do Pragi o godz. 6 min. 45. Inne przepisy dotyczące biegu pociągów, ekspedycji pakunków i towarów, w swej mocy utrzymane zostają. Taryfa zaś opłat przewozowych jest do nabycia na wszystkich Stacjach po cenie kop. 15.

* *Reskrypt Cesarzowicza Następcy tronu do vice kanclerza i konsystorza Cesarzowicza Aleksandrowskiego uniwersytetu w Finlandji.* Po zgonie najukochańszego brata mego, Cesarzowicza wielkiego księcia Mikołaja Aleksandrowicza, podobało się Najjaśniejszemu Cesarzowi najlaskawiej mianować mnie kanclerzem Cesarzowicza Aleksandrowskiego uniwersytetu w Finlandji. Obecnie z najwyższej Jego Cesarzowskiej Mości woli, obejmując kierunek tego uniwersytetu, mam sobie za przyjemny obowiązek zawiadomić was i konsystorz, że idąc za przykładem Monarchy, który, przed wstąpieniem swoim na tron, w ciągu prawie lat trzydziestu był kanclerzem tego uniwersytetu, w przekonaniu o wysokim znaczeniu nauk, będę nieustannie dążyć do zapewnienia dobrego bytu temu zakładowi oświaty, który przez swoje prace naukowe nabył wię-

tości i przyczynił się do istotnego rozkrzewienia wyższego ukształcenia w Finlandji. Jestem pewny, że nauczyciele uniwersytetu zamiłowaniem swoim w naukach i sumiennem wykonywaniem swoich obowiązków przyczynią się do podtrzymania znaczenia uniwersytetu, a ucząca się młodzież postępowaniem swoim postara się także utrzymać godność uniwersytetu i najwyższe zaufanie, jakie Monarchowie zawsze go zaszczycaли. Przejęty temi uczuciami i będąc pewny chętniej pomocy waszej i konsystorza w osiągnięciu wspólnego celu, zostaje ku wam i konsystorzowi stale życzliwym. W Petersburgu, 28 października (9 listopada) 1866 r. Na oryginale własną Jego Cesarzowskiej Wysokości Cesarzowicza ręką podpisano „ALEXANDER”. (Siew. Pocz)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 23 Listopada (5 Grudnia).

Ciągle dla oka zwykłych śmiertelników są nieprzejrzalne rzeczy, jakie gotują się w Rzymie. Z jednej strony zapewniają, że rząd papieżki przygotowuje się, aby własnymi środkami stłumić powstanie, którego obawia się ze strony rewolucjonistów, — a tymczasem z drugiej strony *Italie* utrzymuje, że tylko stronnictwo klerykalne będzie usiłowało wzbudzić rozruchy, aby zmusić papieża do ostatecznego kroku. Nieulegającą wątpliwości wycieczkę papieża do Civita-Vecchia w pierwszych dniach grudnia, w celu jak się zdaje obejrzenia mających się tam zebrać statków wszystkich państw morskich, uważają niektórzy za groźbę papieża, iż lada chwila może odjechać. *Nordd. A. Z.* w formie urzędowej zaprzecza pogłoskom, jakoby król pruski ofiarował papieżowi przytułek w swem państwie i oddział wojska do rozporządzenia.

Podróż jen. Fleury do Rzymu, co najmniej zdaje się odroczoną, gdyż ten adjutant cesarza Napoleona, jak wiadomo, udał się do Wenecji. Powodów tej zmiany marszruty poszukują we Florencji, gdzie, jak zapewniają, jen. Fleury na żądanie odwołania dekretu uznającego Rzym za stolicę Włoch, otrzymał od p. Ricasolego odpowiedź odmowną. Wszelako gabinet florencki okazuje ciągle bardzo pojednawcze względem stolicy apostolskiej usposobienia, jakkolwiek Watykan wcale nie odplaca się wzajemnością. Nie wiadomo nawet, pomimo zapewnienia *Nazione*, czy papież byłby skłonny przyjąć w Rzymie p. Vegezzi, który z Florencji udał się na krótki czas do Turynu, oczekując na zmianę usposobienia dworu rzymskiego. — Admirał Persano po pierwszym przesłuchaniu, z rozkazu senatu, działającego w charakterze sądu najwyższego, został aresztowany.

Jak zapewniają, na radzie gabinetowej w Wiedniu postanowiono na adres sejmu niższej Austrii, również jak i na inne spodziewane manifestacje sejmów prowincjonalnych, odpowiedzieć po prostu powołaniem się na manifest wrześnieowy, według którego wpród mają być przeprowadzone układy z Węgrami, nim legalna reprezentacja krajów dziedzicznych zostanie zwołana, dla dania swego zdania o rezultacie tych układów. Adres sejmu salzburzkiego, także, o ile wiadomo, będzie miał mocno centralistyczną barwę. Sejm kroacki w Zagrzebiu, ciągle okazuje mocne autonomiczne dążenia i zażądał teraz zniesienia pogranicza wojskowego i wcielenia Dalmacji.

W północno-zachodnich prowincjach Turcji panuje silne wzburzenie, tem niebezpieczniejsze, że Porta nie miałaby środków do przywrócenia tam swej powagi. O powstaniu kandjockiem zupełnie milczą urzędowe tureckie raporta, nie będąc w stanie całkowicie ukryć prawdy. Pomiędzy mahometanami nawet, w prowincjach tureckich panuje niezadowolnienie, z powodu nakazanego spisu ludności. Mahometanie oburzają się na

nowości przeciwne przepisom religji, podczas kiedy rajasowie coraz bardziej są rozjątrzeni wzrastającym ciężarem podatków. Taki jest niepokojący obraz Turcji. Tymczasem, jak donosi dzisiejszy nasz telegram, *Monitor* twierdzi, że powstanie krajowców na w. Kandji już zostało skończone, a tylko podtrzymują wojnę partyzancką awanturnicy z Grecji i ochotnicy garibaldijscy. — Czytelnicy znajdą poniżej treść mowy tronowej wice-króla Egiptu.

Pochód reformistów, zapowiedziany na d. 3-ci b. m. w Londynie, który trwał półtorej godziny, odbył się w zupełnym porządku.

Wiadomości przywiezione z Meksyku parostatkiem *Seine*, dotąd nie doszły jeszcze do publiczności, z powodu że na statku tym panuje żółta febra. Doniesienia *Monitora* o pobycie cesarza Maksymiljana w Orizabie, nie dochodzą daty, kiedy według krążących pogłosek, cesarz Maksymiljan miał opuścić Meksyk. Depesza *Ajencji Reutersa*, datowana z Nowego-Jorku 30 listopada, zatem nadesłana, jak się zdaje, podmorską linią, donosi, że pogłoski dzienników o abdykacji i wyjeździe cesarza Maksymiljana są bezzasadne, również jak i o znajdowaniu się wojsk związkowych w Matamoras. Tak przynajmniej tę depeszę prywatną przynoszą nam dzienniki brukselskie; tymczasem *Patrie*, drukując ją grubszym pismem, zmienia jej ośnowę i według tego dziennika depesza wspomniana zaprzecza pogłoskom o wyjeździe cesarza Maksymiljana z Meksyku, ale potwierdza wieść o znajdowaniu się wojsk związkowych w Matamoras. Taka sprzeczność, czyni jeszcze bardziej niejasnymi, i tak już ciemne i zawikłane doniesienia z Meksyku. *Monitor*, jak donosi dzisiejszy nasz telegram, oświadcza, że porty wojenne otrzymały rozkaz przygotowania wszystkiego co potrzeba, dla dokonania przewozu wojsk z Meksyku, z powrotem do Francji.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczony poniżej artykuł o gospodarstwie polskiem przed stu laty, oraz na dalszy ciąg artykułu z *Rus. Inw.* o reformach finansowych w królestwie.

Telegramy.

Paryż, 5-go grudnia. *Monitor* pisze: Porty wojenne otrzymały rozkazy przygotowania wszystkiego co potrzeba, dla przewozu wojsk francuzkich z Meksyku. — Powstanie krajowców na w. Krecie jest skończone; lecz zagraniczni awanturnicy, zwerbowani w Grecji lub z pośród garybaldczyków, podtrzymują wojnę partyzancką w miejscowościach górzystych.

Wiadomości telegraficzne.

* **Paryż, 3 grudnia.** *Monitor* dzisiejszy podaje następujące wiadomości z Meksyku, dochodzące do 1-go listopada: Cesarz Maksymiljan znajdował się od 27-go października w Orizaba; co do dalszego jego tam pobytu, nie miano żadnej dokładnej wiadomości. Marszałek Bazaine wrócił 10-go października do miasta Meksyku. Obok tego donoszą o dwóch porażkach, doznanych przez wojska republikańskie 15-go i 21-go października. Za to z drugiej strony oddział złożony z ochotników austriackich i wojsk meksykańskich, został pobity 18-go października przez republikańców. (*Wolffs. T. B.*)

* **Florencja, 1 grudnia.** Na skutek dzisiejszych badań w komisji senatu, admirał Persano został uwieczony w lokalu senatu. — Okólnik ministra skarbu reguluje wypłatę procentów styczniowych od renty włoskiej. — *Italie* pisze: Wiadomości otrzymane z Rzymu wzmacniają obawę, że stronnictwo klerykalne może wywołać rozruchy dla zniewolenia papieża do ostatecznej decyzji. (*Tamże.*)

* **Florencja, 1 grudnia.** Komandor Artom wyjedzie jutro do Paryża, gdzie zastąpi tymczasowo kawalera Nigra, który wziął urlop z powodu zgonu jednego z członków jego rodziny. (*Corr. Hav. Bul.*)

* **Zagrzeb, 1 grudnia.** Sejm chorwacki oświadczył się na dzisiejszym posiedzeniu za zniesieniem pogranicza wojskowego i za wcieleniem Dalmacji. (*Tamże.*)

* **Konstantynopol, 3 grudnia.** Dzienniki urzędowe zachowują od niejakiego czasu zupełne milczenie co do wypadków na wyspie Kandji. Wątpią tu o zupełnem uspokojeniu tego kraju. Termin wyznaczony po wstąpieniu do poddania się upłynął i walka ma wszczać się na nowo. Powstańcy skazani na karę śmierci spodziewają się ułaskawienia, albowiem posłowie Rosji i Stanów Zjednoczonych mieli się wstawić za nimi. (*Wolffs T. B.*)

* **Kair, 27 listopada.** Wice-król otworzył dziś posiedzenia egipskiej izby deputowanych. Jego wysokość wspominał w swej mowie, że dziad jego położył koniec anarchji w Egipcie, przywrócił bezpieczeństwo i zaprowadził instytucje, które zapewniły krajowi pomyślną przyszłość. „Ojciec mój,” powiedział dalej wice-król, „prowadził w dalszym ciągu to dzieło i usiłował zaprowadzić porządek rzeczy zgodny z położeniem społeczeństw nowoczesnych. Od chwili objęcia przeze mnie rządów, nieustannym przedmiotem mojej troskliwości był rozwój dobrobytu powszechnego. Myślałem często nad ustanowieniem rady reprezentacyjnej, której misją byłoby roztrząsanie spraw kraju wyłącznie wewnętrznym. Instytucja podobna przedstawia wielkie korzyści i zabezpiecza wszelkie interesa. Poczytuję siebie za szczęśliwego, iż mogę otworzyć dziś posiedzenia tej rady. Składam dzięki Opatrzności, która dozwoliła mi spełnić ten tak uroczysty akt. Pokładam zaufanie w roztropności waszych uczuć patriotycznych. Niech Bóg użytych wam swej pomocy! Zaufajmy mu.” (*Corr. Hav. Bul.*)

* **Southampton, 1 grudnia.** Ostatnie wiadomości z Ameryki południowej potwierdzają pogłoskę o przyjęciu pośrednictwa anglo-francuzkiego w sporze pomiędzy Hiszpanją a republikanami południowo-amerykańskimi. (*Tamże.*)

* **Peszt, 3 grudnia.** Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, po zakomunikowaniu wiadomości o nowych mandatach i po sprawdzeniu wyboru dwóch deputowanych, przystąpiono do dalszych rozpraw. Baron Fryderyk Podmaniczky przytacza dowody na to, że ostatnie wypadki zespoliły ściślej niż kiedykolwiek dynastję z Węgrami; życzenia przeto narodu muszą być spełnione. Węgry nie nadużyją swego położenia względem braci, z którymi dzielą od wieków jednakowy los. Dopóki polityka rządu będzie tak chwiejną, jak była dotychczas, dopóty Węgry nie powinny ryzykować ostatniej swej karty, zależącej na nieprzerwalności prawnej. Głosuje on przeto za wnioskiem Tiszy. (*Corr. Bär.*)

* **Paryż, 3 grudnia.** Z Vera-Cruz donoszą pod datą 1-go listopada: Jenerał meksykański Ororos pobity został 3-go października pod Ojoca. Major austriacki Krickl wyruszył na czele 580 ludzi austriackiej piechoty, 194 ułanów i dwóch dział, i pociągnął pomienionemu jenerałowi na pomoc, w drodze zaś przyłączyło się do niego 350 ludzi wojsk cesarskich. Major Krickl atakował 18-go października pod Essa wojska Porfirogo Diaz'a, które zajmowały w sile 500 ludzi wyborną pozycję, lecz został odparty ze znacznymi stratami. W bitwie tej ucierpiała najbardziej jazda majora Krickla. (*Tamże.*)

* **Berlin, 3-go grudnia.** Komisja dotacyjna postanowiła, za przyzwoleniem ministrów, dodać do planu dotacji nazwiska pp. Bismarcka, Roona, Moltke, Herwartha, Steinmetza i Falkensteina. — Książę Walji i książę wejmarski odjechali wczoraj wieczorem, pierwszy z nich udając się poprzednio do Koburga. — *Nordd. A. Z.*, rozwodząc się nad wnioskiem Erxlebena co do funduszy prowincjonalnych hanowerskich, kończy artykuł następującemi słowy: Sądzymy rzeczą konieczną zwrócić głównie uwagę na to, że administracja pruska pozostanie nieodmienną; jednak według wszelkiego prawdopodobieństwa, nastąpi tylko nowa reorganizacja zarządu sprawiedliwości, z uwzględnieniem wybornej po części organizacji hanowerskiej. (*Wolffs T. B.*)

* **Drezno, 3-go grudnia.** Izba pierwsza przyjęła dziś jednoznacznie rezolucję izby drugiej co do traktatu pokoju. Rozprawy były ożywione. (*Tamże.*)

* **Florencja, 3-go grudnia.** *Nazione* zaprzecza pogłosce, jakoby p. Vegezzi wahał się jechać do Rzymu. P. Vegezzi poczynił tylko niektóre mało znaczne zastrzeżenia, ale prawdopodobnie odjedzie do Rzymu. *Nazione* potwierdza wiadomość, że papież życzy sobie przyjazdu p. Vegezzi. (*Tamże.*)

* *Londyn, 3-go grudnia.* Procesja reformistowska rozpoczęła się dziś o godzinie 12-iej w południe i skończyła się o wpół do 2-iej. Na ulicach panował zupełny porządek i dotychczas przynajmniej, pomimo wielkiej liczby przypatrujących się, spokojność nie została nigdzie zakłóconą. (*Tamże.*)

* *Madryt, 30 listopada.* Rodzina królewska wyjedzie stanowczo 9-go grudnia do Lizbony, dokąd przybędzie 11-go i zabawi tam trzy dni. (*Tamże.*)

* (Wykonanie wyroków). Junkier 23 go nizowskiego pułku piechoty, Konstanty Ragoza i kozak dońskiego pułku kozaków N° 4, ze szlachty, Mitrofan Podchamozin, w odbytych nad nimi sądzie wojennym, okazali się winnymi:

Pierwszy: a) nieposłuszeństwa względem swego oddziałowego oficera, porucznika Łazarewa, za rozkazem którego, nie chciał się udać pod areszt; b) zabójstwa dokonanego następnie wystrzałem z karabina na osobie porucznika Łazarewa, z obmyślanym poprzednio zamiarem z powodu uczucia niechęci względem niego; i c) zadania tymże wystrzałem rany junkrowi Trautveterowi, w skutku której, ten ostatni umarł 6-go dnia.

Drugi: a) zdrady stanu, zasadzającej się na ucieczce w 1863 roku ze służby do polskich buntowników, na pobycie w godności oficera w różnych bandach buntowniczych i na udziale wraz z nimi w wielu walkach przeciwko wojskom; b) dowodzenia następnie oddzielną bandą; i c) ukrywania się pod cudzem nazwiskiem za granicą w Austrii, do czasu ujęcia go w marcu 1865 roku.

Za te przestępstwa, sąd wojenny połowy skazał junkra Ragozę i kozaka Podchamozina, po pozbawieniu wszelkich praw stanu, na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wyrok sądu, zatwierdzony przez Głównodowodzącego wojskami warszawskiego okręgu wojennego, wykonany został w fosie warszawskiej aleksandrowskiej cytadeli, wczoraj, 22 listopada (4 grudnia), o godzinie 10-iej z rana, z zachowaniem istniejących w tym przedmiocie przepisów.

* (Sprostowanie). *Gazeta Handlowa* w N. 271, a za nią *Kurjer Warszawski* w N. 272, podały wiadomość, jakoby zakłady hutnicze Irena, własność banku polskiego, przeszły w tych dniach w posiadanie hr. Łubińskiego i domu handlowego S. A. Fraenkla. Możemy zapewnić stanowczo, że wiadomość ta jest dotąd mylna, gdyż kwestja sprzedaży wspomnianych zakładów, jeszcze ostatecznie nie została rozstrzygnięta.

* (*Kurjer Codzienny*) w numerze wczorajszym, oceniając przedstawienie Faworyty przez obecną trupę artystów włoskich, wyraził się, że najświetniejsze powodzenie miała ona kiedyś, gdy główne w niej role śpiewali p. Berini i oraz pp. Butti i Ciaffei — z czego naturalnie, wygląda ukryta myśl sprawozdawcy, iż obecne wykonanie Faworyty przez p. Trebelli, oraz pp. Rota i Bettiniego w odpowiednich rolach, niżej stoi. Przedewszystkiem pytamy się, czy podobna bez tendencyjnego uporu, zatrzymać tak dobrze wrażenia odebrane z wysłuchania egzekucji opery przed dwudziestu laty, ażeby według nich wydawać sąd porównawczy? powtóre, mniemamy że byłoby arcypożądane dla czytelników *Kur. Codziennego* ażeby on trzymając się starego systemu, nie przesądzał rzeczy które widocznie leżą po za obrębem jego artystycznej kompetencji. Każdemu albowiem wiadomo, że panna Berini, dobra i ładna śpiewaczka, nie mogła iść w porównanie nawet z taką znakomitą jak pani Trebelli artystką; że p. Ciaffei, nie ubliżając zasługom i dawnej sławie tego artysty, w czasie pobytu swego w ówczesnej trupie włoskiej już nie miał głosu i tylko ratował się wyborną umiejętnością śpiewu i metodą — a już potrzeba być bardzo zawziętym i upornym chwalcą przeszłości, ażeby stawić p. Butti, silnego wprawdzie i także utalentowanego barytona, wyżej nad p. Rota, śpiewaka pierwszej siły, którego głos wyrobiony cudownie i prawdziwie czarująca metoda mało znajdują w Europie rywali. W tym samym numerze, *Kurjer Codzienny* donosi o zamierzonym przedstawieniu przez obecną trupę włoską nowej opery p. Grosmana pod tytułem „Rybak z Palermo” i z widoczną niechęcią wątpi ażeby to przedstawienie pracy warszawskiego kompozytora przez włoskich artystów rychło nastąpić mogło, dodając wreszcie naciągniętą już wyraźnie sentencję, że nasi artyści, którzy mogli tak znakomicie wykonać w tej epoce takie arcydzieła jak Violetę, Ernanię, a zapewne Stradellę i Freischutza, zdołaliby pewnie śpiewać i Rybaka z Palermo. — W tym znów artykule widzimy malutką podjazdową wyprawę kurjerka przeciw trupie włoskiej, chociaż pismo tak ścisłe miejscowe, chwalcące zawsze z zamkniętymi oczkami

wszystko co własne, powinno było raczej cieszyć się że trupa włoska dając dowody bezstronności, chce wykonać utwór miejscowego, warszawskiego kompozytora. Widoczny tu brak konsekwencji, jaki dość często zresztą spotykamy w teatralnych sprawozdaniach *codziennego kurjera*; wyjaśniając przy tej okazji czytelnikom naszym fakt dotyczący Rybaka z Palermo, donosimy im i to z pewnego źródła, że artyści włoscy wzięli na serjo partycję opery Grosmana a libretto jego z francuzkiego przekładu p. Fontaina, tłumaczą obecnie na tekst włoski, akt pierwszy p. Orsini dyrektor orkiestry, drugi zaś jeden z poetów w Rzymie. Opera ta będzie przedstawioną, bądź w końcu przyszłego miesiąca Stycznia, bądź w połowie Lutego. Artyści nasi, pozbawieni obecnie udziału chorów i orkiestry, zajętych ciągle prawie przy operze włoskiej, zatrudnieni prócz tego uczeniem się „Roberta Diabła”, nie mogliby tak wcześnie nauczyć się i wystawić opery p. Grosmana, lecz nie wątpimy że pózniej, z właściwą im, koleżeńską bezstronnością, przyjmą gościnnie „Rybaka z Palermo” do swojego repertuaru. — Co do nas, wieszujemy p. Grosmanowi że operę jego wykonana będzie po włosku, dla tego głównie, że tym sposobem zyska ona atestat istotnej wartości i łatwo na innej sceny przejdzie, czego żadna opera z polskim tekstem i tu jedynie śpiewana, spodziewać się rychło nie może.

La.

* (Prelekcja p. Lewandowskiego), wczorajsza szósta z kolei o rozwoju władz umysłowych i instynktów zwierząt, miała za przedmiot gromadę zwierząt ssących.

♠.

* (Koncerta wychowanców instytutu muzycznego) dawniej zapowiedziane, odbędą się w miesiącu bieżącym grudniu w następującym porządku: w Częstochowie, w sobotę dnia 15-go i w niedzielę dnia 16-go; w Piotrkowie, w poniedziałek 17-go i wtorek 18-go; w Łodzi, w środę 19-go i czwartek 20-go, wszystkie zaś o godzinie 8-iej w wieczór. Co do innych miast, następnie będzie ogłoszonym.

* (Pożary). W dniu wczorajszym, o godzinie kwadrans na 8-mą wieczorem, na Nowej Pradze, w gminie Brudno, powiecie warszawskim, w domu własnością Teodora Łagodzińskiego będącym, z niewiadomej dotąd przyczyny w wynikuż pożar, skutkiem którego w części rozebrany, a w części spalił się dom drewniany, w którym mieściła się fabryka krochmalu, rozmaite zapasy i materiały, oraz narzędzia gospodarskie, których wartość właściciel podał na r. 3,840; przybyłe dwie części straży ogniowej dalszemu szerzeniu się ognia zapobiegły. — Również dnia wczorajszego z rana, w domu pod Nr. 1324 przy ulicy Ś-to-Krzyżkiej, skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, zapaliła się w piwnicy słoma, lecz za przybyciem straży ogniowej części 3-iej, ogień natychmiast ugaszony został, bez żadnych szkód.

* (Odjazd dostojnych osób.) Jego królewska wysokość książę Walji i jego wysokość książę Herman Sasko-wejmarski, odjechali z Petersburga w zeszły czwartek 17 (29) listopada, o godzinie wpół do drugiej z południa. Najjaśniejszy Cesarz raczył odprowadzić księcia Walji do stacji kolei żelaznej warszawskiej, gdzie jego królewska wysokość spotkany był przez dyrektora warszawsko-petersburskiej linii, generała Danensterna. — Jch Cesarskie Wysokości Cesarzewicz Następca tronu, wielcy książęta Włodzimierz i Aleksy Aleksandrowicze, Konstanty Mikołajewicz, Mikołaj i Michał Mikołajewicze, JKW. książę następca duński, Jego książęca wysokość książę Jerzy Meklemburg-strelitz i Jch wysokość książę Hesk i książę Sasko-Altenburski, także przybyli na stację kolei dla pożegnania się z dostojnym podróżnym. Przy odjeździe znajdowali się minister komunikacji, generałowie-adjutanci Cesarza, poseł angielski z całym składem poselstwa; a p. Abel, sprawujący interesy dworu wirttembergskiego, i p. Drummond, sekretarz poselstwa angielskiego, odprowadzają księcia Walji aż do granicy. (*Siew. Pocz.*)

* (Otwarcie kolei żelaznej z Moskwy do Sierpuchowa) miało się odbyć 17 listopada. Mosk. *Wied.* donoszą, że 16 listopada, o godzinie 10¹/₂ z rana, wyprawiony był na tej kolei z Moskwy pierwszy pociąg, z zaproszonymi na tę uroczystość osobami, po odprawionem nabożeństwie i poświęceniu gmachu. (*Rus. Inw.*)

* (Złoto). Miejscowa gazeta donosi z Syberji, że w okręgu Nerczyńskim, nad Debokiem i Dzelmaczynem, przypadkowo odkryto trzy znaczne pokłady złota. (*Tamże.*)

* (Waterklozety w Petersburgu). Jedna z niedogodności Petersburga — brak wychodków pu-

blicznych, została po części usunięta. W gmachu pocz-tamtu urządzono bardzo przyzwoite, nawet wykwiłtne waterklozety publiczne, z opłatą po 2 kop. za wejście, przeznaczoną dla służby. Oby podobne urządzenia dla wygody publiczności rozpowszechniły się w Petersburgu choćby na wzór Paryża. (*Gol.*)

Angli.

* (List p. Bright.) *Daily News* zamieścił list p. Bright, napisany do jednego z mieszkańców Exeter w kwestji Irlandji. W liście tym znajduje się następujący ustęp, którego nie można, jak niektórych mów sławnego agitatora, uważać za prostą improwizacją: „Gdyby Irlandja leżała o 1000 mil od nas, lud wywarłby swoją zemstę i wykorzenił wszystkich właścicieli ziemskich. Nie widzę nic lepszego w przyszłości dopóki lud królestwa zjednoczonego będzie wykluczony z izby gmin.” (*La Patr.*)

Austria.

* (Ministerstwo). *Wien. Abp* z 3-go b. m. pisze: „*Reichenberger Z.* podaje wiadomość, jakoby pomiędzy ministrem spraw zagranicznych i ministrem stanu wyszły na jaw nieporozumienia w przedmiocie kwestji przyjęcia adresu sejmku niższo-austriackiego. Jesteśmy w możności oświadczyć, że wiadomość ta jest całkiem bezasadna”.

Francja.

* (Flota pancerna.) Niektóre dzienniki doniosły, że oddział floty pancernej na oceanie atlantyckim, zostający pod dowództwem kontr-admirała La Roncière, odpłynął z Cherburga do Tulonu dla połączenia się tam z eskadrą ewolucyjną zostającą pod rozkazami wice-admirała hr. Gueydon. Wiadomość ta jest mylną. Eskadra będąca pod dowództwem kontr-admirała de La Roncière, nie opuściła i nie powinna opuszczać oceanu. (*La Patr.*)

* (Ambasador turecki.) *Paryż, 2 grudnia.* Dżemil-Pasza, nowy ambasador turecki przy dworze francuzkim, przybył w dniu wczorajszym wieczorem do Paryża. (*La Fr.*)

Grecja.

* (Powstanie na w. Kandji.) *Dziennik Niepodległość grecka* pisze, że dnia 19 listopada przybyło do Aten dwóch członków zgromadzenia narodowego kandjotów z doniesieniem, że powstanie na w. Kandji coraz bardziej się rozszerza i organizuje się z dniem każdym coraz lepiej. Zaprzeczyli oni oprócz tego jak najuroczyściej wszystkim pogłoskom obiegającym o zdradzie się sphakiotów. (*La Fr.*)

* (List Garibaldeg.) *Dzienniki ateńskie* ogłosiły list Garibaldeg o przyrzekającej swoją pomoc w razie powstania w Epirze i Tessalji. List ten należy jednak uważać za podrobiony. (*La Fr.*)

Prusy.

* (Zaprzeczenie.) *Berlin, 3-go grudnia.* Wiadomości podawane przez gazety zagraniczne, jakoby król pruski proponował ojcu św. pobyt w Prusach jakoby nawet oświadczył się z gotowością oddania oddziału wojska do rozporządzenia jego świątobliwości, pozbawione są wszelkiej podstawy. Ani Prusy nie robiły podobnych propozycji, ani też papież nie wynurzał podobnych życzeń. (*Nordd. A. Z.*)

* (Parlament północno-niemiecki.) *Berlin, 3 grudnia.* Otrzymało już odpowiedź przychylną od wszystkich prawie rządów, którym posłane zostało ze strony rządu pruskiego zaproszenie z 21-go listopada w kwestji parlamentu północno-niemieckiego, większa zaś część tych rządów wyznaczyła już swych pełnomocników do układów, które rozpocząć się mają w Berlinie 15-go b. m. w przedmiocie projektu ustawy dla związku północno-niemieckiego. Większa część rządów przeznaczyła na pełnomocników swych pierwszych ministrów. Z gazet państw północno-niemieckich dowiadujemy się, że porobiono już wszędzie niezbędne kroki przygotowawcze do zwołania parlamentu i że reprezentacje tych krajów zatwierdziły prawo wyborcze dla parlamentu, jakkolwiek tu i owdzie z niejakiemi zastrzeżeniami. (*Tamże.*)

Włochy.

* (Kwestja rzymska). Co się tyczy projektu podróży papieża do Civita-Vecchia, dzienniki legitymistyczne zapewniają, że zamiar ten został oddawna powzięty. Czas, w którym ojciec św. zamierza przedsięwziąć tę podróż, został w dziwny sposób wybrany, wybór zaś ten daje do mniemania, że nie chodzi tu bynajmniej o zwyczajną wycieczkę. Czyby papież chciał czekać w Civita-Vecchia, w pobliżu okrętów, które mogłyby go przewieźć bądź na wyspę Malte, bądź do Hiszpanji, na rezultat „próby,” o której wspominał niedawno p. Ricasoli? Czyżby chciał on trzymać w ten sposób zawieszoną nad głowami rzy-

mian i Włoch, w sposób jak najwidoczniejszy, groźbę opuszczenia państwa kościelnego? Podobny plan kampanji byłby dość ryzykowny, obecność bowiem papieża w Rzymie jest najlepszą rękojmią przeciw ruchowi ludu, jeżeli tylko można będzie przeszkodzić podobnemu ruchowi po opuszczeniu posiadłości papieżkich przez wojska francuzkie. (Nord.)

* (P. Vegezzi). *Italie* donosi, że p. Vegezzi wyjechał do Turynu, i że za kilka dni powróci z tamtąd do Florencji. Jeśli usposobienia stolicy apostolskiej są tak pojednawcze, jak o tem sądzą w Paryżu, to p. Vegezzi odjedzie bezzwłocznie do Rzymu. (La Fr.)

Gospodarstwo polskie albo

Prusy zachodnie i Poznań przed stu laty.

Znakomity pisarz niemiecki, p. G. Jaquet, pomieścił w czasopiśmie berlińskim *Sonntagsblatt*, artykuł pod powyższym skreślonym tytułem, który powtarzamy w skróceniu.

W obecnej jesieni, pisze on, upłynęło dziesięć lat od czasu, jak większa część terytorjum tworzącego dzisiejsze obwody rejencyjne: gdański, kwidziński i bydgoski, a zatem połowa zachodnia prowincji pruskiej i trzecia część północna prowincji poznańskiej, należy do monarchji pruskiej. Stało się to wskutek zawartego w d. 5 sierpnia 1772 r. traktatu pierwszego rozbioru Polski. Na mocy tego traktatu podyktowanego przez mądrość dyplomatyczną, Prusy otrzymały księstwo pomorskie, ziemię chełmińską, michałowską i malborską, czyli tak zwane Prusy „królewskie” albo „polskie” i okrąg nadnotecki; co wszystko razem wynosiło 620 mil kw. z 610,000 mieszkańców. Było to w stosunku do tego, co przy owym podziale dostało się innym mocarstwom, bardzo mało; ale dla Fryderyka W. był to już drogocenny nabytek, gdyż przez to połączył on swoje królestwo Prus wschodnich z resztą krajów brandeburskich i stał się panem Wisły, a tem samem handlu polskiego, chociaż dwa główne punkta tego handlu, Gdańsk i Toruń, wykluczone były jeszcze wtenczas z owego nabytku. Tak obwód nadnotecki jak i przeszła pod panowanie Fryderyka W. część Prus polskich, były natenczas prosto stajnią Augiasza, z której sam tylko ów genialny monarcha potrafił uprzętać wszelką mierzwę. Własność gruntuwa pozostawała wyłącznie w ręku polskiej lub spolszczonej szlachty, licznych klasztorów i duchowieństwa świeckiego. Chłopi byli poddanymi i jeżeli pod ciężką pańszczyzną, daninami i samowolną administracją. Wszystkie miasta Prus zachodnich przypadły po owym rozbiore do Prus (było ich 39) liczyły wtenczas razem tylko 52,502 dusz, chociaż do nich należał i Elbląg z 11,952 mieszkańcami, a zatem daleko nie tyle co dziś liczy sam jeden Gdańsk! Nie było w nich prawie żadnego handlu ani fabryk; rzemiosłem zajmowała się tylko jedna część mieszczan, reszta zaś przykuta była zarówno z chłopami do pluga i roli. Ubóstwo, niechlujstwo i ciemnota panowały wtenczas tak samo po miastach jak i po wsiach, a czasami nawet w pierwszych w daleko większych rozmiarach,

gorzej jeszcze niż w Prusach zachodnich, wyglądało w obwodzie nadnoteckim. Tam przynajmniej niektóre miasta posiadały z dawnych czasów krzyżackich pewne prawa i przywileje, a nawet poddaństwo chłopów na Pomorzu, w ziemi chełmińskiej i michałowskiej (w malborskiej takowe w ogóle wcale nie egzystowało) było cokolwiek łagodniejsze, niż w innych ziemiach, nad którymi biały orzeł polski rozpościł swoje skrzydła. W obwodzie nadnoteckim jak i w innych częściach dzisiejszej prowincji poznańskiej, przyłączonych, a raczej odebranych napowrót, w skutek drugiego rozbioru 1793 r. do Prus straszne panowało uciemiężenie. Na wsi dziedzic był nieograniczonym panem życia i mienia swego poddanego; a nawet nędzne miasteczka, powiększej części fundacji szlacheckiej, nie wyłączone były z pod samowoli dziedziców, którymi była tu wyłącznie sama szlachta polska, tak zwani „magnaci”, podczas gdy w Prusach zachodnich obok niewielkiej liczby polaków, którzy wbrew traktatu toruńskiego osiedlili się w tym kraju, większą część właścicieli ziemskich stanowiła szlachta pochodzenia niemieckiego.

W żadnej może części dawnej Polski nie dały się tak we znaki wzajemne walki stronnictw, ucisk, gwałty, prześladowania religijne jak w obwodzie nadnoteckim. W skutek uchwały sejmowej znoszącej wolność religijną i równouprawnienie dyssydentów z katolikami, w drugiej połowie 18 wieku wyrzucano kanozdziejów luterskich i reformowanych z domów, zamykano kościoły ewangeliczne, przekazywano dochody

ich proboszczom katolickim, zabraniano odprawiać nabożeństwa w domach prywatnych i zmuszano ewangelików do opłacania dziesięciny duchowieństwu katolickiemu. Wszelka protestacja, wszelki opór przeciwko tym gwałtom, karane były jak najsurowiej, najczęściej śmiercią, czego dowodem „krwawy sąd toruński” z r. 1724 *)

Przewódca konfederacji, których pod panowaniem niedołęznego króla Stanisława Poniatowskiego namnożyła się wielka liczba, obchodzili się z całą gwałtownością i barbarzyństwem z dyssydentami (luteranami i reformowanymi) głównie w Poznańskim. Gwałty i okrucieństwa popełniane przez owe bandy rozpasane przypominają wiek 15, w którym okrutny Raszyński (?) w swoim fanatycznym uprzedzeniu przeciwko akatolikom, kazał wziętym do niewoli kobietom tatarskim piersi odrzynać, oczy wyłupywać, a niemowlęta rozbijać o mury. Podobne gwałty działy się i przed stu laty w Poznańskim. W m. grudniu 1768 r. banda Malczewskiego zrabowała na miazgę w Sierakowie nad Wartą bawiące się na ulicy dzieci dyssydentów. Tenże Malczewski zakatował różgami na śmierć Majewskiego, pastora protestanckiego z Zychlina, a burmistrza z Skwierzyny, gdzie poprzednio ośmiu protestantów powieszono na studni, kazał Malczewski zadawszy mu wprzód straszne męczarnie, powiesić na przecigniętym przez brodę postronku, ażeby dłużej konał! Zwłoki kasztelana wyszogrodzkiego, który spełniając swoją powinność, w obronie własności królewskiej stawiał na zamku opór konfederatom i został zabity, rzucono psem na rozszarpanie. Widać że przewódca konfederacji współzawodniczyli z sobą w prześladowaniu dyssydentów, gdyż Dzierżanowski, stojący na czele konfederacji rawskiej, który w r. 1769 ogniem i mieczem pustoszył poznańskie i okrąg nadnotecki, przewyższył jeszcze Malczewskiego w dzielnym okrucieństwie. Pióro wypada z ręki na wspomnienie tych okropności i gwałtów jakie popełniła rozbestwiona jego banda. Podobnymi czynami odznaczyły się także hordy i wielu innych przewódców. Zbrodnie te zwierzęce słusznie zjednały polakom przydomek „barbarzyńców,” i dla tego jakkolwiek by kto sądził o słuszności rozbioru Polski, każdy musi przyznać: „Tu spełniła się sprawiedliwość dziejowa!”

Jest to przykry obraz ucisku, wywieranego przez fanatyzm religijny w dawnej Polsce, ale niestety prawdziwy, bo oparty na faktach, z czasów nader blizkich, gdyż co stanowi 90 lat w porównaniu z kilkowiekowym istnieniem narodu? Skreślił go autor jak widać, w zamiarze odparcia zarzutów, czynionych terazniejszemu rządowi pruskiemu pod względem mniemanego ucisku katolicyzmu w poznańskim. Wiadomo, że polacy są bardzo niezadowolnieni z terazniejszego arcybiskupa Ledóchowskiego, który pomiędzy innymi, zabronił księżom mieszać się do spraw politycznych, a nadto zastąpił język polski łacińskim w wykładzie teologii. — Wprawdzie czasy się zmieniły, ale, przypuściwszy żeby wróciła samoistność rządu polskiego w tej prowincji, któż by mógł zaręczyć, że nie wróciłby i dawny stan rzeczy skreślony przez wyżej przytoczonego autora? Dla tego zamieszczamy te wyjątki, że uważamy je obecnie *na dobie*. Kto się sparzył na gorącym, ten na zimnym dmucha. Historia jest nieubłagana dla tych, kto lubi powoływać się na historyczne prawa. *Sapientibus sat.*

Z powodu finansowych reform w królestwie polskim *).

(Artykuł czwarty i ostatni).

Przepisy budżetowe.

Wskazaliśmy już warunki, jakich wymaga od rocznego budżetu państwa regularnie i racjonalnie uorganizowany system budżetowy, i o ile przedtem istniejący porządek budżetowy w królestwie polskim znajdował się w sprzeczności z temiż wymaganiami. Przypomnijmy w krótkich słowach charakterystyczne rysy tego przeżytego porządku. Budżet finansowy dochodów i wydatków państwa, przestał być dla tej prowincji prawem finansowym; nie było w nim zamieszczone wiele dochodów; te z nich które były zamieszczone, były obliczane bez żadnego względu na rzeczywisty ich wpływ: nie było ścisłego racjonalnego rozdziału pomiędzy różnego rodzaju dochodami; w głównych zarządach w królestwie istniało

*) Ponieważ przy poczubieniu się uczniów szkoły protestanckiej z uczniami gimnazjum jezuickiego, wybito w kolegium jezuickim kilka szyb w oknach, na rozkaz trybunału polskiego musiało za to dwunastu znakomitych obywateli „wolnego miasta” Torunia położyć w d. 7 grudnia 1724 r. głowy na rusztowaniu.

*) Artykuł ten wzięty jest z *Rus. Inw.* (patrz *Dzien. Warsz.* N. 256, 258, 266, 267 i 268).

takie samo kieszonkowe gospodarstwo, jak w osobnych władzach cesarstwa do czasu wprowadzenia nowych przepisów budżetowych; do działania budżetu nie było jasnej granicy i wydatki nie dokonane z budżetów jednych lat, przechodziły z roku na rok i mieszały się z wydatkami innych lat; oszczędności z jednych pozycji budżetowych, bez wiedzy i upoważnienia wyższej władzy, używane były na zupełnie inne potrzeby; wydatki nadbudżetowe, odbywały się w znacznych rozmiarach, czasem bez należytego upoważnienia i zupełnie zmieniały budżet przy jego wykonywaniu, stosunkowo do kształtu w jakim był zatwierdzony; obok znacznego długu publicznego i przy braku, na pozór, środków do pokrycia wspólnych z cesarstwem wydatków, tworzony był dość znaczny kapitał zakładowy. Wszystkie te wady budżetowego porządku tak wybitnie występowały naprzód i wyrażały tyle nieregularności, że nawet posłużyły za powód do pewnych uwag ze strony miejscowej władzy kontrolującej w królestwie. Tak naprzykład, w uwagach nad sprawozdaniem wydziału finansowego za 1856 rok, miejscowa kontrola wskazała, „że w 1856 roku przybyło nad obliczenia budżetowe na tenże rok, wydatków na 931,092 rsr., czyli prawie 20-ta część całej sumy budżetowej; różnica ta okazała się jeszcze znacznie większą jeżeli wziąć na uwagę, że w liczbie budżetowych pozycji jest wiele takich, które są stanowczo wiadome i określone niezmienną cyfrą. Okoliczność ta powtarzająca się corocznie, a zatem nieusprawiedliwiająca się wypadkowością, prowadzi do wniosku, że albo istniejący sposób układania budżetów jest wadliwy, albo też nie zachowywano się należycie zasadnicze prawo, aby ograniczać się kredytami wyznaczonymi w Najwyżej zatwierdzonych budżetach, a dodatkowe wyjednywać tylko w nadzwyczajnych wypadkach, i na takie właściwie przedmioty, które przy układaniu budżetu mogły być przewidziane i żeby nadbudżetowe wydatki opierały się na upoważnieniu tej władzy, przez którą zatwierdzone były pierwotne kredyty budżetowe”. Dalej też władza robiła uwagę, że jest koniecznym niezbędnym ustanowienie terminu na zamknięcie działania budżetu, że specjalizowanie niektórych dochodów na pewne określone wydatki przedstawia się zupełnie nieodpowiedniem, że niewłaściwym jest zaliczać do działu różnych dochodów niektóre źródła określonego charakteru, że do sumy będącej do rozporządzenia rady administracyjnej, nie właściwie odnoszono wiele wydatków określonego charakteru, które należałoby zamieścić w budżetach odpowiednich zarządów, że niektórym władzom pozostawia się znaczne sumy na wydatki nadzwyczajne, że koniecznym trzeba zmienić sposób wykonywania wydatków na rachunek spodziewanych oszczędności i t. d. Też same uwagi były powtarzane i przy roztrząsaniu sprawozdań finansowych z lat następujących. Przy rozbiore sprawozdania za rok 1860 też władza wypowiedziała, że przyjęty przez komisję rządową skarbu zwyczaj zmniejszania o ile można, cyfry przewidywanego dochodu z tak zwanych niestałych źródeł, ma następstwem sztuczne tworzenie zapasów bez żadnej potrzeby. Spestrzegłszy stopniowy wzrost wszystkich prawie dochodów niestałych, miejscowa kontrola proponowała przyjąć system obliczania tych dochodów według różnicowego postępu, to jest dodając do dochodu ostatniego roku, średni dochód wyprowadzony z rezultatu ostatnich pięciu lat. Przytem wskazane było, że niektóre znaczne a nawet bardzo pewne źródła dochodu, wcale nie są wykazywane w budżecie, a mianowicie procenta od biletów skarbowych i kupony od obligacji i listów zastawnych znajdujących się w skarbie. Co do właściwości nagromadzenia osobnych kapitałów zapasowych, w tychże uwagach powiedziano, że „bezużyteczne nagromadzenie kapitału zapasowego jest bezwzględnie bardzo nieregularnym systemem, ponieważ słuszność i zdrowe zasady administracji wymagają, aby zapas był dopuszczalny tylko w granicach konieczności, a następnie wszystkie środki skarbowe, używane były produkcyjnie i w widokach ogólnej korzyści, lub żeby były niższe podatki, jeżeli na to pozwala stan gospodarstwa skarbowego”.

Nakoniec nietylko miejscowa kontrola, lecz i finansowo-administracyjny wydział rady stanu królestwa polskiego, przy roztrząsaniu budżetu na rok 1865, oświadczył się przeciwko niewłaściwości sztucznego tworzenia osobnego kapitału i nalegał na to, że dla działania budżetu powinien być ustanowiony termin, i że nakoniec wszystkie wydatki powinny być wliczane do rocznego budżetu.

Jeżeli, tym sposobem, niedogodności istniejącego w królestwie systemu budżetowego — były dostrzegane przez sam zarząd miejscowy, to tembardziej musiały być uciążliwe dla wyższej administracji w cesarstwie. Przekonanie o nich, które okazało się w

ostatnich czasach w wyższych władzach naszego zarządu do spraw królestwa, musiało doprowadzić do myśli o konieczności gruntownego przejrzenia ogólnej łączności istniejących w królestwie przepisów budżetowych. W obec jednak znaczności robót i czasu, wymaganych dla takiego przejrzenia całego prawodawstwa, wypadła konieczność przedewszystkiem nagląca potrzeba przedsięwzięcia w budżecie zarządu w królestwie, niektórych częściowych poprawek. Poprawki te były w części dokonane przy zatwierdzeniu budżetu władz w królestwie na 1865 r. i na nie w swoim czasie zwrócona była uwaga w naszym piśmie. Przy układaniu takiegoż budżetu na 1866 r. w komitecie do spraw królestwa polskiego dokonane były jeszcze niektóre zmiany ku lepszemu. Obliczenie dochodów, nieregularnie wnoszonych, bez względu na rozmiary rzeczywistego ich wpływu, było podwyższone o 1,042,880 rsr., a z liczby wydatków odnoszonych do tego czasu na dochody zwyczajne, do 656,000 rsr. przeniesiono do rzędu wydatków nadzwyczajnych. Tym sposobem suma zapomogi ze skarbu królestwa do ogólnej kasy cesarstwa, na pokrycie zaspokajanych z tej ostatniej wspólnych wydatków, mogła być powiększona stosunkowo do czasu poprzedniego o 1,095,000 rs. Oprócz tego wyłączona została z budżetu suma 2,199,378 rsr. wypłacana dotąd ze skarbu cesarstwa do skarbu królestwa, pod pozorem wynagrodzenia za ubytek w dochodzie z soli. O sumie tej wspominaliśmy wyżej; część jej mianowicie do 1,138,954 rsr. znacząca była w dochodach cesarstwa w kształcie podatku i akcyzy od soli, a 1,060,424 rsr. stanowiły czysty, niezemnie niesprawiedliwiony podarunek corocznie robionym kontrybuentom królestwa ze skarbu cesarstwa. Tym sposobem do 2,155,000 rsr. niesłusznie, w ten lub ów sposób obciążające kontrybuentów cesarstwa, były w 1866 r. powrócone do jej skarbu. (dok. nast.)

Rozmaitości.

(Gwiazdy spadające). Piszą z Londynu pod dniem 15-go listopada: „Nasz pławeta jeszcze raz szczęśliwie przebył deszcz gwiazd spadających, powtarzający się bardzo rzadko. Mieszkańcy Londynu, zgromadzeni w zamiarze obserwowania tego zjawiska w nocy z 13 na 14 listopada, nie zawiedli się w oczekiwaniu. Około godz. 9tej w wieczór błysnął pierwszy meteor; około północy meteory zaczęły pojawiać się częściej, w postaci małych komet, z ogonami różowego lub jasno-zielonego koloru. Chwilowo niebo od wschodu jaśniało bladawym światłem. Jakkolwiek ilość meteorów była dość znaczna, nie miała wszakże żadnego podobieństwa do „deszczu spadających gwiazd,” jaki zapowiadały gazety. Horyzont na stronie zachodniej był zamurczony, a ze strony północno-wschodniej niebo było zupełnie czyste i jasne. Być może, że chmury zakrywały przed oczami widzów najciekawszy obraz zjawiska.” (Rus. Inw.)

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

(Prelekcja publiczna pr. dra Lewestama) szósta z kolei, odbędzie się w przyszłą sobotę 8 b. m. (w dniu Niepokalanego Poczęcia N. M. P.), o zwykłej godzinie i w zwykłym miejscu. Przedmiotem tego odczytu będzie wstęp ogólny do tegoczesnej literatury polskiej, oraz streszczony przebieg jej dziejów.

(50 letni jubileusz fabryki lampi brązów p. Norblina). Niezwykłą zaiste jest uroczystość jubileuszowa, jeżeli ją jaki zakład przemysłowy, fabryczny lub handlowy, po pięćdziesięciu latach swej trwałej i niezachwianej egzystencji obchodzić może; obchodem właśnie takiej uroczystości w r. b. cieszyła się fabryka lamp, brązów i wyrobów blaszanych p. Augusta Norblin, pierwotnie przez Stefana Bonier przy ulicy Bieleńskiej w pałacu dawniej Kossowskich, a dziś Zawiszy pod Nr. 608 prowadzona. Niezwykłą jest także w mieście naszym rzadkością, że fabryka ta bez przerwy przez lat 50 była lokatorką jednego i tego samego domu, patrząc na częste zmiany jego właścicieli. Wszystkie losy lamp, co do ich zmiennej konstrukcji i przeznaczeń przy ostatnim ich teraz zastosowaniu do nafty, przecho- dziły przez fabrykę Norblina, wychodząc z niej zawsze doskonałemi pod względem zalet wewnętrznych i zewnętrznej okazałości. Każda lampa w zakładzie tym jest sprzętem z specjalną znajomością rękodzielnictwa wykończonym i wypróbowanym, a lubo niektóre części składowe, dla braku w kraju kosztownych maszyn do ich wyrobu p. Norblin z fabryk zagranicznych sprowadza, wie jednak jako specjalista, gdzie je nabywać, i jaka jest niedogodność lub wyższość w ich konstrukcji. Magazyn p. Norblina chlubnie używa reputacji i obfituje w różnorodne lampy począwszy od skromnych nocnych, kuchennych, ściennych lub wiszących do kosztownych salono-

wych. Z wyrobów brązowych odznaczają się bogate lichtarze, кандelabry i żyrandole, zwykle tu zamawiane i zakupywane do ozdoby pałaców i świątyni pańskich. W oddziale blacharszczyzny fabryka dała się poznać do- kładnym wyrobem form do cukru, form do świec ołtarzowych stearynowych, rur do palenia kości, sikawek ręcznych ogrodowych, wanien, inodorów i różnych gospodar- skich sprzętów z blachy mosiężnej lub lakierowanej. Głównie też z fabryki tej pochodzą owe doskonałe maszynki do kawy na węgiel, których tu w krótkim czasie kilka tysięcy wyrobiono. Obecnie kierunek i nadzór fabryki rozdziela z p. Norblinem p. Michał Perkowski, uzdolniony specjalnie w fabrykacji wszystkich wzmian- kowanych wyrobów.

Warszawa,

dnia 23 Listopada (5 Grudnia).

Kalendarz.

We czwartek, 6 grudnia, — św. Mikołaja biskup. — Słońce wsch. o godz. 7 min. 55; zach. o godz. 3 min. 47. W piątek, 7 grudnia, — św. Ambrożego B. dokt. k. — Słońce wsch. o godz. 7 min. 56; zach. o godz. 3 min. 46.

Stan pogody.

Dziś z rana stopni + 4,1 R.	o godz. 6 z rana. o god. 4 po po.	
Wczoraj.		
Barometr w milimetrach	753 4	749 8
Termometr Reaum.	- 0'5	+ 2'5
Stan nieba	na pół pog.	pochmurny

Największe ciepło + 2,8 R. Największe zimno - 1'0 R.

Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 1.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — *Dziś*, Opera **La Favorita** (**Faworyta**), przez artystów włoskich, Abonament N. 4, lit. B. (Zacznie się o godzinie 7-ej). — *Jutro*, **Rozbójnik morski**, wznowiony balet, w którym panna **Nadziejka Bogdanow** przedstawi główną rolę. (Zacznie się o godzinie 7-ej). — *Wczoraj*, dawano operę **Wolny Strzelec** (**Freischütz**), było osób 500.

TEATR ROZMAITOŚCI. — *Dziś*, **Kobiety z Kamienia**. (Zacznie się o godz. 7-ej).

SALA RESURSY OBYWATELSKIEJ. — *Dziś i codziennie*, Koncert B. Bilsego. — *We środy i soboty* koncerta symfoniczne. — Cena wejścia kop. 45.

Jutro. — I. Odgłos Osiana, uwertura koncertowa, Gade; Groser Fackeltanz (C-moll) Meyerbeera; Mosaik z op. Tanhauser, Wagnera; „Juristenball-tänze”, walc Straussa. — II. Warjacje na orkiestrę, Conradięgo; Uwertura do Ruy Blas, Mendelsohna-Bartholdy; Pastorał z op. Prorok, Meyerbeera; Frauenherz-polka-mazurka, Straussa. — III. Chór z op. Hugonoci, Meyerbeera; Signal zum ball, galop Schmidta; Uwertura z op. Raymond, Thomasa. — Początek o godzinie 7-ej. — Cena wejścia kop. 30. — *Wczoraj*, było osób 125.

DOLINA SZWAJCARSKA. — *Dziś i codziennie*, wystąpienie śpiewaków francuskich i komików angielskich w postaci murzynów. — Początek w dnje powszednie o godzinie 6 1/2, a w święta i niedzielę o godz. 5. Cena numerowanego miejsca kop. 52 1/2; wejście do sali kop. 20. — *Wczoraj*, było osób 30.

ODEON, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście i Królewskiej Nr. 411. — *Dziś i codziennie*, przedstawienie **Magji i Mechaniki** J. Lessera. — Cena miejsc: numerowane miejsce kop. 30 i 2 1/2 dla szpitali; drugie miejsce kop. 15. — Początek o godz. 7-ej. — *Wczoraj*, było osób 54. —

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHETY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — *Codziennie*, od godziny 10 z rana do wieczora. — Cena wejścia kop. 15, w niedziele zaś i święta kop. 5.

WYSTAWA OBRAZÓW i STAROŻYTNOŚCI p. Sulatyckiego (na Podwalu w domu Dyzmańskich). — *Codziennie* od godziny 10 rano do 4 po południu. — Cena wejścia kop. 10.

* Przyjechał do Warszawy: generał-major **Kerbedź**, z Petersburga; — wyjechali: generał-majorowie: **Maksymowicz** i **Kochanow**; rzeczywisty radca stanu książe **Czerkaski**, dyrektor główny przydujący w komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych; rzeczywisty radca stanu **Jurkiewicz** i mistrz obrzędów dworu Jego Cesarskiej Mości, książe **Wasilczykow**, do Petersburga; rzeczywisty radca stanu, książe **Dabiza**, do Wiednia; gubernatr cywilny gubernji siedleckiej **Gromeka**, do Siedlec.

W dniu wczorajszym przyjechało koleją żelazną warsz.-wied. i warsz.-bydg. osób 407, wyjechało osób 375, — koleją żel. petersb.-warsz. przyjechało osób 140, wyje-

chało osób 1078; — koleją żel. warsz.-teresp. przyjechało osób 98, wyjechało 80; — onegdaj w ogóle przyjechało osób 749, w tej liczbie z zagranicy 36; wyjechało 721, w tej liczbie za granicę 28.

Dnia 21 (3) b. m. chorych w osmiu cywilnych szpitalach: przybyło 58, wyzdrowiało 64, umarło 3, pozostało 1797 (mężczyzn 870, kobiet 927); z nich w szpitalu starozakonnym mężczyzn 183, kobiet 148.

Ceny targowe		
dnia 23 listopada (4 grudnia) 1866 r.		
RODZAJ PRODUKTÓW	Korzec od — do	
	ruble srebrne i kopiejki	
Pszenvca Waga — —240 f.	6 30	7 20
Żyto — —230 f.	4 15	4 87 1/2
Jęczmień	4 20	4 65
Owies	2 62 1/2	2 85
Groch polny	6 60	6 90
Kartofle.	1 65	1 80
Pud siana od k. 33 2/3—40. Pud słomy od k. 20—22 1/2.		
<i>Dowozy: Pszenicy 750; Żyta 400, Jęczmienia 300;</i>		
	Owsa 600 korecy.	
Wiadro okowity od rs. 4 k. — do rs. 4 k. 15.		
Garniec „ od rs. 1 k. 30 do rs. 1 k. 35.		

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.
dnia 23 Listopada (5 Grudnia) 1866 r.

MONETY.	Zadano		Placono	
	Rs.	K.	Rs.	K.
Pól-Imperjal Rosyjskie	—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe ważne	—	—	—	—
Frydchsdory Pruskie	—	—	—	—
Pruski Kurant za 100 tal.	—	—	—	—
PAPIERY. (bez wartości kuponu).				
Oblig. Skarbu za rs. 100.	—	—	—	—
Bilety Skarbu Król. Pol. za rs. 100.	79	83	79	50
Obligacje Czastk. z r. 1835 po zlp. 500 za sztukę.	75	67	75	33
Certyfikaty Banku na Oblig. Czastk. lit A po zlp. 300 za sztukę.	57	50	57	17
Lit. B po zlp. 200 za sztukę z kuponem	—	—	—	—
„ „ bez kuponu	—	—	—	—
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 1-iej za rs. 100.	79	83	79	50
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 2-iej za rs. 100.	75	67	75	33
Listy likwidacyjne za rs. 100.	57	50	57	17
Dowozy Kom. Centr. Likwid. za rs. 100 Rs.	—	—	—	—
5 pożyczka rossyj. Stiglitz z r. 1854 za rs. 100.	—	—	—	—
6 pożyczka rossyj. Stiglitz z r. 1855 za rs. 100.	—	—	—	—
Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860, za rs. 100.	—	—	—	—
Metaliiki Lutowe za rs. 100.	—	—	100	—
Sierpniowe za rs. 100.	—	—	99	67
Rosyjska pożycz. prem. z 1865 rs. 100.	113	—	—	—
„ „ 1866 „ 100.	105	—	104	33
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg ze- laznych rs. 125	—	—	—	—
Obligacje Główn. Tow. Ros. Dróg Żel. po frank 2000 za rs. 100.	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Wied. za sztukę	72	50	71	75
Obligacje Drogi Żel. Warsz.-Wied. po frank. 500 za szukę	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej za rs. 100.	56	33	—	—
Akcje Żegluga Parow. Kraj. rs. 100.	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Terospolskiej za rs. 100.	—	—	88	50
Akcje Drogi Żel. fab. Łódzkiej rs. 100.	—	—	—	—
WEXLE.				
Berlin . . . . . 100 Tal.	2 m.	110	70	110
„ „ k. t.	—	—	—	—
Wrocław	2 m.	—	—	—
Gdańsk	2 m.	—	—	—
Hamburg . . . . . 300 B. Mk.	2 m.	—	—	—
Londyn . . . . . 1 Ft. St.	3 m.	7	61	7
Paryż . . . . . 300 Frank.	2 m.	90	—	—
Wiedeń . . . . . 150 Zł. W. A.	2 m.	87	39	—
Petersburg . . . . . 100 Rsr.	1 m.	99	—	—
„ „ k. t.	—	—	—	—
Moskwa	1 m.	—	—	—
„ „ k. t.	—	—	—	—

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych. . . . . rs. 1 k. 80 1/2
* „ „ od Listów Likwidacyjnych. . . . . rs. — k. 5 1/2

KURSA TELEGRAFICZNE.
AJENTURY RUDOLFA OKRĘT.
Petersburg, dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1866 r.

Weksle na Londyn 3 mies.	za sr.	32,32 1/2
„ Hamburg „	23 3/4	
„ Amsterdam „	13 1/2	
„ Paryż „	336	
„ Berlin 15 dni za 100 Rs.	—	
5-ta Pożyczka Stieglitz	77 1/2	
6-ta „	—	
7-ma „ Rothschilda	—	
1-za „ Premjowa z r. 1864.	112 3/4	
5-9 „ z r. 1866.	104 1/2	
2-ga Bilety Bankowe	80 1/2	
Akcje w-go Tow. dróg żelaz. za 125 Rs.	118	
Obligacje	—	
Akcje drogi żelaz. Warsz.-Terospolskiej	87 1/2	
6% Metaliiki	613	
Imperjal	—	
Dyskonto	—	

KURSA TELEGRAFICZNE.
AJENTURY RUDOLFA OKRĘT.
z Berlina, d. 22 Listopada (4 Grudnia) 1866 roku.

Z BERLINA	żądana	placa
5-ta Pożyczka Rosyjska	63 1/2	
Obligacje Skarbowe 4 1/2%	63 1/2	
Listy Zastawne 4%	61	
Bilety Banku Rosyjskiego	81	
Wekslo na Warszawę	81	
„ Petersburg 3 tygodni	89	
„ „ 3 miesięcy	87 1/2	
„ Londyn „	6 21 3/4	
„ Paryż „	80 1/2	
„ Hamburg „	151 1/2	
„ Wiedeń „	77 1/2	
Koleje Rosyjskie	77 1/2	
Kolej Terospolska	62 1/2	
dto Warszawsko-Wiedenska	92 1/2	
dto Warszawsko-Bydgoska	86 1/2	
Nowa pożyczka promjowa 1-em	56 1/2	
„ „ 2-em	54	
Żyto na targu	—	
dto „ destawę	—	

Okresem Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy wydziału I w gminie Magistratu miasta Warszawy położona, prawem własności do egzekwowanego dłużnika Wilhelma Goldsteina należąca w dzierżawnym posiadaniu Michała Baurertz w Warszawie pod Nr. 601a zamieszkałego za kontraktem urzędowym przed Stanisławem Rościszewskim Rejentem w dniu 19 Kwietnia (1 Maja) 1866 r. sporządzonym na lat 2 poczynając od dnia 1 Maja n. s. 1866 r. do tegoż dnia 1863 r. za rubli sr. 100 rocznie (następnie za kontraktem przed temże Rejentem w dniu 26 Lipca (7 Sierpnia) 1866 r. działy i w dniu 1 Maja 1869 r. przedłużoną i cena dzierżawna do rs. 450 rocznie podwyższoną została) zostająca poszukiwaną wierzytelnością hipoteczną obciążoną ogólną rozległością około łokci kw. 2176 zawierająca.

Na gruncie tej nieruchomości są następujące zabudowania:

1. Parkan z desek z taką bramą i furką.

2. Zabudowanie z desek pod pół dachem karpiołwą krytym mieszczące w sobie wozownię i kłoaek.

3. Domek drewniany pod pół dachem blachą krytym komin murywany mający.

4. Oficyna w pruski mar o parterze i jednym pięttrze pod pół dachem blachą krytym, z kominem murywanym.

5. Komórki z drzewa deskami kryte.

6. Dom murywany o parterze i 1 pięttrze, dachówką holenderką kryty 4 kominy murywane mający, z piwnicami murywanymi.

Parkan z desek.

7. Podwórze niebrukowane, w którym znajduje się dół balami cembrowany, nadto jest podwórkę wazkie brukowane, do przejścia służące.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaareztowanej nieruchomości znajduje się w akcie zajęcia u sprzedającego dyrygującego Teodora Łąckiego Adwokata przy Sądzie Apellacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie pod Nr. 1775 zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarji Trybunału tutejszego w wydziale I złożone przejrane być mogą.

Zajęcie w kopcjach doręczone:

1. J.W. Kalikstowi Witkowskiemu Prezydentowi miasta Warszawy w Warszawie pod Nr. 387 urzędującemu, na ręce Mikołaja Pisarskiego urzędnika tegoż Magistratu.

2. Michałowi Rzeszotarskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy wydz. I. w Warszawie pod Nr. 1767 urzędującemu na ręce własne.

Obudow d. 17 (29) Października 1866 r.

Wnieiono do księgi wieczystej powyż zajętej nieruchomości w Warszawie d. 22 Października (3 Listopada) 1866 roku, a w dniu dzisiejszym do księgi zaareztowań w Kancelarji Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej, wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w wydziale I w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod N. 549 o godzinie 10 z rana d. 3 (15) Stycznia 1867 r.

Sprzedają dyrygować będzie Teodor Łącki Adwokat przy Sądzie Apellacyjnym Królestwa Polskiego, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa d. 4 (16) Listopada 1866 r.

R. D. Zgórski.

Wywieszono na tablicy w sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Warszawa d. 4 (16) Listopada 1866 r.

R. D. Zgórski.

(N. D. 7700) Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Feliksa Higiersbergera obywatela w dobrach własnych Skrzany Okręgu Gostyńskim Gubernji Warszawskiej zamieszkałego, zaś zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania substacyjnego u Wojciecha Bronikowskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie, w Warszawie pod Nr. 484a zamieszkałego, obrane mającego w poszukiwaniu sumy rsr. ośm tysięcy z procentem pięć od sta od dnia 18 (30) Czerwca 1866 r. i kosztów od Izaaka Sonnenberg, właściciela nieruchomości w Warszawie pod Nr. 2274 lit. F. położonej, tamże zamieszkałego, protokółem Jana Orłowskiego Komornika przy Trybunale Cywilnym tutejszym w dniu 25 Lipca (6 Sierpnia) 1866 r. sporządzonym w drodze Sądowej przymuszonego wywłaszczenia zajętą i zaareztowaną została

NIERUCHOMOŚĆ,

w Warszawie przy ulicy Muranowskiej i Miłej pod Nr. 2274 lit. F. pod jurysdykcją Sądu Pokoju Okręgu i Miasta Warszawy wydziału I, w Cyrkule Policyjnym czwartym w gminie tegoż Cyrkułu i Magistratu miasta Warszawy, zaś w Cyrkule Administracyjnym 4, 5 i 6 na gruncie emfiteutycznym, z którego oplatą się czynszu rocznym rs 23 kop. 55 położona, prawem własności do egzekwowanego

dłużnika Izaaka Sonnenberg należąca i w tegoż posiadaniu zostająca, poszukiwaną wierzytelnością hipoteczną obciążoną, ogólnej rozległości około łokci kwadratowych 2,677 mająca.

Na gruncie tej nieruchomości są następujące zabudowania:

1. Dom masiv murywany o suterynach, parterze pierwszym i drugim pięttrze, oraz mieszkaniach poddaszych dachówką holenderką kryty, dziewięć kominów murywanich mający.

2. Zabudowanie z drzewa o piętrze, dachówką holenderką kryte, w którym mieszczą się komórki, wozownia, stajenka oraz kłoaek, pod którą jest śmietnik.

3. Komórki z drzewa w połowie dachówką holenderką, a w połowie deskami kryte.

4. Studnia drzewem balami wycembrowana z korbą i pompą drewnianą.

5. Podwórze niebrukowane tylko w część, to jest trectoar i rymszok.

W nieruchomości tej oprócz egzekwowanego dłużnika Izaaka Sonnenberg, jest 20 lokatorów z imion i nazwisk oraz ilość ceny najmu uiszczających w akcie zajęcia poszczególne wymienionych.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaareztowanej nieruchomości, znajduje się w akcie zajęcia u sprzedającego dyrygującego Wojciecha Bronikowskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym tutejszym w Warszawie pod Nr. 484a zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarji Trybunału tutejszego w wydziale I złożone, przejrane być mogą.

Zajęcie w kopcjach doręczone:

1. J.W. Kalikstowi Witkowskiemu Prezydentowi miasta Warszawy w Warszawie pod Nr. 387 urzędującemu na ręce Franciszka Jagiełło urzędnika tegoż Magistratu.

2. Michałowi Rzeszotarskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy wydziału pierwszego, w Warszawie pod Nr. 1767 urzędującemu na ręce własne.

Obudow d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1866 r.

Wnieiono do księgi wieczystej powyż zajętej nieruchomości w Warszawie dnia 2 (14) Sierpnia 1866 r., a w dniu dzisiejszym do księgi zaareztowań w Kancelarji Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej, wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie dnia 5 (17) Października 1866 r.

Sprzedają dyrygować będzie Wojciech Bronikowski Patron przy Trybunale tutejszym, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa d. 15 (27) Sierpnia 1866 r.

w zast. Podpisarz Trybunału,

Juljan Swierczewski.

Wywieszono na tablicy w sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Warszawa d. 17 (29) Sierpnia 1866 r.

w zast. Podpisarz Trybunału,

Juljan Swierczewski.

Po odbyciu trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, Trybunał w terminie 3-iej publikacji w dniu 2 (14) Listopada 1866 r. odbyty, termin do przygotowania częzo przysądzenia tej nieruchomości na dzień 2 (14) Stycznia 1867 r. godzinę 10 z rana wyznaczył.

W terminie tym popierający sprzedaż Feliks Higiersbergier za tę nieruchomość postąpi rs. 10,000.

Warszawa d. 12 (24) Listopada 1866 r.

Radca Dworu, Zgórski.

(N. D. 7724) Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Stosownie do przepisu art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Andrzeja Stawckiego Urzędnika Rządu Gubernialnego Warszawskiego w Warszawie pod Nr. 2342 zamieszkałego, a zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania substacyjnego u Ludwika Holca Obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatowi w Warszawie pod Nr. 490 zamieszkałego, obrane mającego, w poszukiwaniu sumy rs. 360 z procentem i kosztami od Władysława i Marji z Myszkowskich małżonków Lebisz obywateli, właścicieli nieruchomości w Pradze przy Warszawie pod Nr. 89 położonej, tamże zamieszkałych, protokółem Michała Waclawa Markiewicza Komornika przy Trybunale tutejszym w d. 30 Listopada (12 Grud.) 1865 r. sporządzonym, w drodze Sądowej przymuszonego wywłaszczenia zajętą i zaareztowaną została

NIERUCHOMOŚĆ,

w Pradze przy Warszawie pod Nr. 89 na gruncie emfiteutycznym w Cyrkule Policyjnym i Administracyjnym XII w jurysdykcji Sądu Pokoju Okręgu i Miasta Warszawy Wydziału IV, położona, prawem własności do egzekwowanych dłużników Władysława i Marji z Myszkowskich małżonków Lebisz należąca i w tychże posiadaniu zostająca, poszukiwaną wierzytelnością hipoteczną obciążona.

Na gruncie tej nieruchomości są następujące zabudowania:

1. Dom z drzewa gontami kryty dwa kominy murywane mający.

2. Zabudowanie z drzewa gontami kryte.
3. Chlewki z bali gontami kryty.
4. Stajnia z bali gontami kryta.
5. Studnia balami cembrowana z kolowrotem.
6. Ogródek warzywny sztachetami ogrodzony z furką.

7. Parsk w ziemi urządony o jednych drzwiach.

8. Ogród w części warzywny w części owocowy, w którym drzewek młodych około sztuk szesnaście.

Nieruchomość ta ogrodzona jest parkanem z bali w którym jest urządzona brama i furka.

Podwórze niebrukowane.

Zajęcie w kopcjach doręczone:

1. J.W. Kalikstowi Witkowskiemu Prezydentowi Miasta Warszawy w Warszawie pod Nr. 387 urzędującemu, na ręce Mikołaja Pisarskiego Urzędnika tegoż Magistratu.

2. Teofilowi Vogt, Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i Miasta Warszawy Wydziału IV w Pradze przy Warszawie pod Nr. 331 urzędującemu na ręce własne.

Obudow d. 4 (16) Grudnia 1865 r.

Po odbyciu w d. 2 (14) Marca 1866 r., 16 (28) Marca i w d. 30 Marca (11 Kwietnia) 1866 r. trzech publikacji, zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, Hilary Grzegorzewski Urzędnik Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie pod Nr. 178 zamieszkały, a zamieszkanie prawne do tego interesu substacyjnego u Józefa Karpińskiego Obrońcy przy Radzie Stanu w Warszawie pod Nr. 1773 zamieszkałego, obrane mający, wierzytelności hipoteczną w poszukiwaniu sumy rs. 225 z procentem i kosztami egzekucyjnymi, uzyskał wyrok Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w d. 19 Września (1 Października) 1866 r. zapadły, zobowiązujący Ludwika Holca Obrońcę przy Senacie, jako Obrońcę Andrzeja Stawckiego do wydania obrońcy Grzegorzewskiego, akt sprzedaży substacji tej nieruchomości i upoważniający Grzegorzewskiego do dalszego popierania powyższej sprzedaży. Po wydaniu akt przez obrońcę Stawckiego obrońcy Grzegorzewskiego, ten ostatni wniósł na nowo zajęcie substacji na żądanie Andrzeja Stawckiego dopełnione, do księgi wieczystej tej nieruchomości w d. 18 (30) Października 1866 r. do księgi zaareztowań w Kancelarji Trybunału Cywilnego tutejszego na ten cel utrzymywanej w dniu dzisiejszym.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod Nr. 549 o godzinie 10z rana d. 2 (14) Stycznia 1866 roku.

Sprzedają dyrygować będzie Józef Karpiński Obrońca przy Radzie Stanu, którego zamieszkanie wyżej jest wskazane, i u którego jak niżej w Kancelarji Pisarza Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie pod N. 549 istniejącej przejrzać można, obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaareztowanej nieruchomości tudzież zbiór objaśnień i warunki sprzedaży.

Warszawa, d. 31 Paźdz. (12 Listop.) 1866 r.

Radca Dworu, Zgórski.

Wywieszono na tablicy w sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie, w Warszawie d. 2 (14) Listopada 1866 roku.

Radca Dworu, Zgórski.

(N. D. 7569) Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Lubelskiej w Siedlcach.

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie 1. Klary z Dąbrowskich Woino po Franciszku Woino wdowy, z własnych funduszów utrzymującej się, we wsi Samogoszcy Okręgu Żelechowski; 2. Ferdynanda Woino, obywatela w mieście Wiatce Gubernji Wiatskiej Cesarstwie Rosyjskiem; 3. Kazimierza Woino we wsi Kobylnicy Okręgu Żelechowski; 4. Mikołaja Woino obywatela we wsi Zielona Okręgu i Gubernji Warszawskiej zamieszkałych, a zamieszkanie prawne do tej substacji u Lukasz Zbrozińskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym Gubernji Lubelskiej w Siedlcach, w mieście Siedlcach w Okręgu i Powiecie Siedleckim zamieszkałego, sprzedaż obecną popierającego obrane mających, w poszukiwaniu sumy rs. 1,800 z procentem 5% od dnia 12 (24) Czerwca 1861 r. i kosztami od Ksawerego Cholewickiego obywatela w mieście Warszawie pod Nr. 671 zamieszkałego i zamieszkanie prawne także obrane mającego, Protokółem Komornika Sądowego przy Trybunale Cywilnym Gubernji Lubelskiej w Siedlcach Franciszka Łagowskiego w dniu 2 (14) Maja 1866 r. sporządzonym, zajętą i zaareztowaną została na przymusowe wywłaszczenie.

NIERUCHOMOŚĆ,

Hotelem Warszawskim zwaną w mieście Garwolinie Okręgu Garwolińskim Powiecie Łukowskim Gubernji Lubelskiej przy szosie Warszawsko Lubelskiej i ulicy Łukowskiej pod Nrami policyjnemi 236 i 237 położona, własnością Ksawerego Cholewickiego, a obecnie Ludwika Słomińskiego w mieście Gubernjalnem Lublinie pod Nr. 231 zamieszkałego będąca, ogólnej powierzchni łokci Warszawskich kw. 3,841 1/2 obejmująca.

W nieruchomości tej znajdują się następujące zabudowania:

1. Dom z łącznym skrzydłem z cegły palonej masiv murywany parterowy, blachą żelazną kryty, wapnem otynkowany, dom frontem do szosy Warszawsko-Lubelskiej, długości łokci Warszawskich 54 1/2, szeroki łokci takichże 23, skrzydło tegoż domu frontem do ulicy Łukowskiej długie łokci 17 1/2, szerokie łokci 11 3/4.

2. Stajnia drewniana w węgły i słupy zbudowana, gontami kryta na podmurowaniu z kamieni.

3. Wystawa przy boku stajni od podwórza na słupach drewnianych w 1/4 części deskami nakryta.

4. Kłoaek drewniana stara.

5. Spichrz, wozownia i drwalnia, budowla jedna drewniana nowa w węgły, gontami kryta.

6. Studnia drzewem cembrowana, z pompą drewnianą.

7. Ogrodzenie czyli parkan drewniany długości łokci 13, wysoki łokci 7 z bramą wjazdową ukutą.

W nieruchomości tej w części mieści się pocztalaterja, część zaś jest nieomieszkała.

Obszerniejszy opis powyższej nieruchomości znajduje się w protokole zajęcia, w zbiorze objaśnień i warunków sprzedaży, które u Lukasz Zbrozińskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym w mieście Siedlcach pod Nr. 238 zamieszkałego, i w Kancelarji Pisarza Trybunału przejrane być mogą. Zajęcie w kopcjach doręczone zostało.

1. Dłużnikom Ksaweremu Cholewickiemu w dniu 2 (14) Czerwca 1866 r. i Ludwikowi Słomińskiemu w dniu 23 Czerwca (5 Lipca) 1866 r.

2. Pawłowi Zabielskiemu, Naczelnikowi Powiatu Łukowskiego w dniu 16 (28) Lipca 1866 roku.

3. Andrzejowi Konaszewskiemu Burmistrzowi miasta Garwolina w dniu 30 Lipca (11 Sierpnia) 1866 r.

4. Aleksandrowi Spiessbach Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu Garwolińskiego w d. 30 Lipca (11 Sierpnia) 1866 r.

Wnieione zostało do księgi wieczystej w Sądzie Pokoju Okręgu Garwolińskiego utrzymywanej w dniu 30 Lipca (11 Sierpnia) 1866 roku, a w dniu dzisiejszym wpisane do księgi zaareztowań w Kancelarji Pisarza Trybunału utrzymywanej.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych, odbędzie się na audjencji Trybunału Cywilnego Gubernji Lubelskiej w Siedlcach w mieście Siedlcach przy ulicy Warszawskiej pod Nr. 147 d. 13 (25) Października 1866 roku o godzinie 10 z rana.

Sprzedają dyrygować będzie Lukasz Zbroziński Patron przy Trybunale Cywilnym Gubernji Lubelskiej w Siedlcach, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Siedlce d. 13 (25) Sierpnia 1866 r.

Krzczkowski.

Wywieszono na tablicy w sali audjencyjnej Trybunału Cywilnego Gubernji Lubelskiej w Siedlcach d. 13 (25) Sierpnia 1866 roku.

Krzczkowski.

Po odbyciu w dniach 13 (25) Października, 27 Października (8 Listopada) i 10 (22) Listopada 1866 r. trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych nieruchomości w mieście Garwolinie pod Nr. 236/7, Trybunał wyrokiem w dniu 10 (22) Listopada 1866 r. termin do odbycia przygotowanego przysądzenia na dzień 9 (21) Grudnia 1866 r. godzinę 10 z rana na audjencji Trybunału Cywilnego Gubernji Lubelskiej w Siedlcach oznaczył. Licytacja zaczynać się będzie od sumy rs. 3,000.

Siedlce d. 10 (22) Listopada 1866 r.

Krzczkowski.

(N. D. 7691)

Podpisany Patron, działający na rzecz Antoniego Rzętkowskiego, właściciela dóbr ziemskich, we wsi Jezioru Okręgu Łomżyńskim zamieszkałego, w mieście Łomży zamieszkały, ogłasza, iż wyrokiem Trybunału w Łomży, na dniu 17 (29) Marca 1865 roku, przeciwko Jadwidze z Duninów, po niedy Witoldzie Kisielnickim pozostałej wdowie, w imieniu własnym, oraz jako matce i prawnej opiekunce nieletnich: Kazimierza, Walentyny, Jadwigi i Anny z Witoldem Kisielnickim sponóżonych dzieci, we wsi Korzenistem zamieszkałych, których przydanym opiekunem jest Józef Kisielnicki, zapadłym, postanowiony został podział nieruchomości miejskiej, w mieście Łomży przy ulicy Rybackiej, pod Nr. policyjnym 339 położonej, do własności Antoniego Rzętkowskiego, i S-rów po Witoldzie Kisielnickim należącej.

Po uznaniu przez biegłych niemożności podziału tej nieruchomości w naturze, po oszacowaniu onej, oraz po zatwierdzeniu oszacowania, nakazaną została sprzedaż tejże nieruchomości, przez publiczną licytację, przed W-yem Włockim Delegowanym Sędzią Trybunału.

A następnie po odbyciu publikacji warunków, oraz przygotowanego przysądzenia, za sumę rsr. 8,004 kop. 5.

Wyrokiem na dniu 24 Października (5 Listopada) r. b. wydanym, termin do ostatecznego przysądzenia wyznaczonego został, na audjencji Trybunału w Łomży, na dzień 3 (15) Grudnia 1866 r. godzinę 3 po południu.

Warunki licytacji, przejrane być mogą w Kancelarii Pisarza Trybunału i w podpisane-go Patrona w Łomży.

Łomża dnia 10 (22) Listopada 1866 r.
Sankowski Patron.

(N. D. 7690) Podpisany Komornik, podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 24 Listopada (6 Grudnia) 1866 r. o godzinie 12 w południe w rynku miasta powiatowego Mińska, w Okręgu Siennickim, meble palisandrowe, machoniowe, jesionowe, lustro w ramach palisandrowych, powóz z wszelkimi rekwizytami, kufy dębowe z żelaznymi obręczami, i okowita, oraz w dniu 25 Listopada (7 Grudnia) 1866 r. poczynając od godziny 10 z rana na gruncie nieruchomości Nr. 380 w Pradze przy Warszawie, maszyna z kołem cylindrowym, pod nazwą „merkury” na czterech kołach z kierownikami, wszystko jako zajęte w drodze sądowej egzekucji, przez publiczną licytację sprzedane będzie.

A. Tymecki Komornik.

(N. D. 7689) W dniu 28 Listopada (10 Grudnia) r. b. o godzinie 12 w południe w Warszawie, na targu publicznym w rynku Starego miasta, rozmaite meble, jako to: kanapa, krzesła, fotele, szafy, stoły, łóżka, biurko machoniowe duże, lanszafy, mapa i t. p., przez licytację sprzedane zostaną.

Skierkowski Komornik.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 7576) Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I.

Zapozwya Katarzynę Piotrowską służącą, ostatecznie w Warszawie pod Nr. 2380 zamieszkałą, a obecnie z pobytu niewiadomą, aby celem odebrania depozytu do jej sprawy należącego, a w Sądzie zalegającego, spieszenie, a najdalej w dni 30-tu do Sądu się zgłosiła, gdyż w przeciwnym razie na korzyść Skarbu Królestwa przez publiczną licytację spieniężony zostanie.

Warszawa d. 12 (24) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący, Żyźniewski.

(N. D. 7617) Sąd Pokoju Okręgu Konięckiego.

W depozycie Sądu tutejszego znajdują się następujące przedmioty od osoby podejrzaney w Listopadzie r. z. odebrane, a mianowicie: dwie koszule, chustka do nosa stara, chustka większa, chustka derowa, pugilares stary, sakwojaż, dwie torby płucienne i nóż.

Wzywa przeto właściciela takowych izby w dniach 30 od daty ogłoszenia obecnego z dowodami własność usprawiedliwiający do Sądu tutejszego zgłosił się, gdyż po upływie e tego terminu, depozyt ten na Skarb zasądzony zostanie.

Końskie dnia 14 (26) Listopada 1866 r.
Podsek. A. Rychłowski Pisarz.

(N. D. 7614) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Pułtuskiego.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w nocy z dnia 1 na 2 Maja r. b. przez zakradzenie się złodzieja, i odbicie skarbowy Bractwa Różańca S-go skradziono z Kościoła parafii Popowo nad Bugiem w gminie tegoż nazwiska powiecie Pułtuskim rs. 2 kop 25, sprawca dotąd pomimo zarządzonego śledztwa wykrytym nie został.

Wzywa przeto każdego, kogo to dotyczyć może, aby wrazie powzięcia o sprawcy jakich poszlak, o takowych Sąd tutejszy zawiadomić zechciał.

Pułtusk dnia 12 (24) Listopada 1866 r.
Pisarz Sądu Ostaszewski

LISTY GOŃCZE.

(N. D. 7579) Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I.

Wzywa wszelkie władze nad porządkiem w kraju czuwające, aby na zbiegłą z Warszawy Juljanę Szelechównę służącą lat 22 liczącą przed wymiarem sprawiedliwości ukrywającą się, baczną oko zwracały, a wrazie ujęcia do Sądu tutejszego lub najbliższego dostawić rozporządziły.

Warszawa dnia 10 (22) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący Żyźniewski.

(N. D. 7665) Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału II.

Wzywa wszelkie władze nad porządkiem i bezpieczeństwem kraju czuwające: iżby na Franciszkę Kacałek vel Kacała bez stałego miejsca zamieszkania będącą, chwilowo w gminie Górra powiecie Rawskim przebywającą, ołecnie

zaś z pobytu niewiadomą, jako przed wymiarem sprawiedliwości ukrywającą się, baczną uwagę zwróciły, i wrazie ujęcia, Sądowi tutejszemu pod silną i od ucieczki zapobiegającą strażą dostawić raczyły.

Rysopis Franciszki Kacałek vel Kacała jest następujący: wzrost mały, twarz okrągła, włosy na głowie ciemno-blond, oczy siwe, nos usta i broda mierne, wieku lat 20, ubrana w spodnie białą obszarpaną, kaftanik podobnie białą, z zielonemi centkami, i chustkę ciemną na głowie.

Warszawa dnia 12 (24) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący Moczyłowski.

(N. D. 7616) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego.

Wzywa wszelkie władze nad porządkiem i bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby Augusta Belów w mieście Brandenburg w Prusach urodzonego lat 42 liczącego garnarczka i współwłaściciela domu w mieście Zduńskiej Woli, Okręgu Szadzkowskim Powiecie Sieradzkim zamieszkałego, obecnie przed wymiarem sprawiedliwości za oszustwo ukrywającego się ściśle śledziły, a dostrzeżonego Sądowi tutejszemu lub najbliższemu dostawić rozporządziły.

Rysopis jego jest następujący: wzrostu średniego, twarzy okrągłej, oczu czarnych, nosa ściągłego, ust miernych, włosów na głowie niedostających do czoła czarnych, brody okrągłej, mówi językiem niemieckim dobrze polskim nieokładnie.

Piotrków d. 11 (23) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegjalny, Chmieliński.

(N. D. 6798) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Łęczyckiego.

Wzywa wszelkie władze tak cywilne jako i wojskowe nad bezpieczeństwem i spokojnością w kraju czuwające, aby Szmula Kopermana, ostatnio w Okręgu Zgierskim zamieszkałego, a nateraz z pobytu niewiadomego ściśle śledziły, a w razie ujęcia najbliższemu Sądowi lub wprost tutejszemu dostawiły. Rysopis jego następujący: lat 45, starozakonny, wzrost średni, oczu piwnych, nosa i twarzy ściągłej, ust miernych, brody obrosniętej.

Łęczyca d. 2 (14) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący, Bajer.

(N. D. 7651) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Kaliskiego.

Wzywa wszelkie władze w kraju nad porządkiem i bezpieczeństwem publicznem czuwające, aby na Andrzeja Zajaczkowskiego, z wsi Michałowa Gminy Ostrowite-Kapitulne, Okręgu Pyzdrowskiego pochodzącego, lat 68, wzrostu dobrego, twarzy okrągłej, włosów siwych, rzadkich, oczu niebieskich, nosa podłużnego, ust miernych, brody okrągłej, znaków szczególnych żadnych, mającego, baczną oko zwróciły i w razie ujęcia, sądowi tutejszemu dostawiły.

Tyniec dnia 16 (28) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący Bromirski.

(N. D. 7650) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego.

Wzywa wszelkie władze, nad bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby ukrywającego się przed wymiarem sprawiedliwości Lejbę Kronowicza Wąsowskiego, z miasta Szczuczyna pochodzącego, ściśle śledziły, a w razie ujęcia, najbliższemu sądowi oddać zechciały, rysopis jego, lat ma 39 wzrostu słusznego, twarzy pociągłej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, a na brodzie żółtych.

Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegjalny de Johne.

(N. D. 7498) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego.

Wzywa wszelkie władze tak cywilne jako też i wojskowe nad porządkiem i bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby na Istańca Filimonowicza baczną oko zwracały, pochodzącego z miasta Suwałk, a w razie ujęcia, Sądowi tutejszemu dostawiły. Rysopis jego jest następujący: ma lat 34, wzrostu słusznego, twarzy ściągłej, oczu szarych, włosów czarnych, nosa proporcjonalnego, brody zarosniętej, włosami czarnymi, znaków szczególnych żadnych.

Kalwaria d. 5 (17) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegjalny, de Johne.

(N. D. 7615) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Siedleckiego.

W dniu 15 (27) Września 1866 r. na gruncie wsi Cieczkomizna gminy Gołębki w okręgu Łukowskim położonej, znaleziono dziecko płci męskiej przez psów poszarpane, przyczyna śmierci którego podług opinii Lekarza niewiadoma, jak również matka tego dzieciska wysłedzoną być nie mogła, wzywa więc każdego koby jaką-

kolwiek wiadomość w tym zgledzie posiadał ażeby Sąd tutejszy lub inny najbliższy z powołaniem się na datę i numer niniejszego obwieszczenia o tem powiadomił.

Siedlce dnia 14 (26) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący Wyzński.

(N. D. 7638) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Siedleckiego.

Iwanow N. za tulactwo w więzieniu tutejszem osadzony, podał że jest rodem z nadbrzeżowicza Czarnego, nieoznaczając bliżej miejsca zamieszkania, ani też urodzenia jak również i nazwiska własnego swych rodziców. Gdy ów tułacz może być jedynym ze zbrodniarzy z więzienia zbiegłym, lub dezertorem wojskowym. Sąd więc tutejszy przy zamieszaniu poniżej rysopisu Iwanowa, wzywa wszelkie władze nad porządkiem i bezpieczeństwem kraju czuwające iżby jeśli mają jakie wskazówki o pochodzeniu Iwanowa Sądowi tutejszemu udzieliły.

Rysopis Iwanowa następujący, ma lat 45, wzrostu prawosławnego, wzrostu niskiego, włosów i zarostu na brodzie ciemnych, oczu siwych, nosa krutkiego krzywego, twarzy sniadaj ospowatej podłużnej, bez znaków szczególnych. Ubrany w zwitę czarną ruską także furazerkę, z daszkiem, koszulę konopną i gatki w siwe paki, nieco poprute i dzurawe, mówi dialektem Ruskim, i mało ruskim.

Siedlce dnia 2 (14) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący Wyzński.

(N. D. 6903) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Łomżyńskiego.

Wzywa wszelkie władze tak cywilne jako i wojskowe nad porządkiem w kraju czuwające, aby za dostrzeżeniem:

1. Chajma Siwak, lat 48 mieć młodego, wzrostu średniego, włosów czarnych, oczu piwnych, twarzy ściągłej, nosa miernego, ubranego w kapocie nankinowej, czapce furazerce i butach starych.

2. Ieka Siwak, wieku lat 33 liczącego, wzrostu średniego, włosów ciemnych, twarzy ściągłej, oczu piwnych, nosa miernego, ubranego podobnie jako uprzedni, dawniej w mieście Sokolach Okręgu Tykocińskim Powiecie Łomżyńskim stale zamieszkały, a obecnie z pobytu niewiadomych, przed wymiarem sprawiedliwości ukrywających się ujęły i do Sądu tutejszego dostawiły.

Łomża d. 11 (23) Października 1866 r.
Sędzia Prezydujący, Milberg.

(N. D. 7499) Sąd Policji Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego.

Wzywa wszelkie władze tak cywilne jako też i wojskowe nad porządkiem i bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby na Izaaka Giembickiego, przedostatnio w mieście Wilnie zamieszkałego, a dziś z pobytu niewiadomego, baczną oko zwracały, a w razie ujęcia, Sądowi tutejszemu dostawiły. Lat ma 31, jest szlachcicem.

Kalwaria d. 2 (14) Listopada 1866 r.
Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegjalny, de Johne.

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 7663).

Ważna wiadomość dla posiadaczy młynów i lasów.

Mam honor donieść, że dostarczam Maszyny urządzone podług najnowszych systemów do otrzymania **Kasz perłowych**, z których to Maszyn grube i drobne kaszki perłowe się otrzymują, tygodniowo 80 do 130 korcy jęczmienia wyrabiają, co najważniejsza, że posługiwane być mogą przez prostego robotnika. Maszyny te są prócz kamienia całe z żelaza, i mogą długie lata bez najmniejszej reperacji być czynne, można takowe za pomocą pasów rzemieńnych do każdego młyna zastosować. Cena maszyn takiej z ustawieniem na miejscu i wprowadzeniem w ruch jest **od rs. 600 do 700**, stosownie do oddalenia od głównego motoru ruchu; nadmieniam jeszcze, że zamawiający, koszt transportu z Krakowa na miejsce ponosi. Zamawiający, jest w obowiązku $\frac{1}{3}$ zaliczyć, a resztę umówionej sumy wypłacić po ustawieniu i wprowadzeniu w ruch. Wreszcie buduje **Amerykańskie Młyny** w dużych i małych rozmiarach, podług najnowszych wynalazków; także buduje bardzo praktyczne **Tartaki** do desek z jednym kołem bez ramy z przedziałami na kilka pił, stosownie do siły wody, z tego powodu cięcia nadzwyczaj tanio wypadają. — Dla większej pewności zamawiających, daję kaucję w gotowiznie, na pewien przeciąg czasu. Wszelkie zamówienia przyjmuje w Warszawie Kantor pp. Komierowskiego i Ska, ulica Krakowskie-Przedmieście Nr. 1245 A.

Jan Balnoch, posiadacz Młynów i Mechanik.

(18,795).

(N. D. 7667).

JARMARK NOWOROCZNY LIPSKI

został odroczone. Za upoważnieniem rządu Królewsko-Saskiego i zgodnie z innemi rządami Związku Celnego, na czas od 2-go do 15-go Stycznia włącznie, co rok, a tak nazwany **Przedtygodniowy** nie będzie miał miejsca razem z nim.

To nowe rozporządzenie wejdzie w wykonanie z **uchodzącym** jarmarskim noworocznym, który **rozpocznie się** skutkiem tego dnia **2-go Stycznia**.

Lipsk dnia 27 Listopada 1866 rku.

Magistrat miasta Lipska. — Dr. Coch. — Cerutti.